

7

Κεφάλαια Πολιτικής

και μετατροπή τους σε εφαρμόσιμες πολιτικές

Διαβάστε τις και βάλτε στη Βουλή την

ΚΟΙΝΗ ΛΟΓΙΚΗ

Περιεχόμενα

Γενική Πολιτική Τοποθέτηση.....	3
7 Κεφάλαια πολιτικής ως πολιτικές προτεραιότητες-εξειδίκευση σε εφαρμόσιμες πολιτικές	5
1. Ανάδειξη μεσαίας τάξης σε κεντρική λεωφόρο ανάπτυξης	7
2. Διαγενεακή δικαιοσύνη ως πυξίδα για όλες τις οικονομικές και κοινωνικές μας αποφάσεις.....	12
3. Αποκομματικοποίηση και εκσυγχρονισμός του Κράτους	17
4. Σύγχρονη ανοικτή Παιδεία χωρίς τις ιδεοληψίες του παρελθόντος.....	24
5. Σεβασμός όλων των ατομικών δικαιωμάτων χωρίς εκπτώσεις	31
6. Προστασία γης, θάλασσας, ζώων ως ιστορική μας υποχρέωση - Περιβάλλον, ενέργεια, κλιματική αλλαγή.....	37
7. Αταλάντευτη Ευρωπαϊκή πορεία με τελικό στόχο την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία	43
Η επόμενη μέρα για την Ελλάδα	46

Γενική Πολιτική Τοποθέτηση

Μετά από 10 χρόνια οικονομικής κρίσης και ανυπόστατα διλήμματα του τύπου μνημόνιο-αντιμνημόνιο, δεξιά-αριστερά, παλιοί-νέοι, η Χώρα εξακολουθεί να βρίσκεται σε εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση εγκλωβισμένη σε ένα φαύλο κύκλο στασιμότητας, πολιτικής ανωριμότητας, ακραίας πόλωσης, έλλειψης ορθού και μετρημένου λόγου, χαμηλής κοινωνικής συνοχής, αμφισβήτησης των θεσμών και διαρκούς αβεβαιότητας, καθώς μετά το τέλος των μνημονίων η αδυναμία μας να βρούμε στις αγορές με ένα ανταγωνιστικό επιτόκιο μας αφήνει χωρίς φθηνή πηγή χρηματοδότησης. Χαμηλή ανάπτυξη, υψηλή ανεργία, κόκκινα δάνεια 90 δις, ληξιπρόθεσμες οφειλές 100 δις στην εφορία και 30 δις στα ασφαλιστικά ταμεία, περίπου 4 εκατομμύρια οφειλέτες, φόροι και εισφορές σε δυσθεώρητα ύψη και ταυτόχρονα η βαρύτερη έμμεση φορολογία στην Ευρωζώνη έχουν εξαντλήσει πολίτες και επιχειρήσεις. Ο δείκτης ανταγωνιστικότητας, ο δείκτης καινοτομίας, τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας για το επιχειρηματικό περιβάλλον, δείχνουν μια απογοητευτική στασιμότητα, πολλές φορές και οπισθοχώρηση. Η κατάσταση στη δημόσια διοίκηση, αντί να βελτιώνεται, χειροτερεύει, οι αναχρονιστικές παρεμβάσεις στην παιδεία συνεχίζονται, η ανασφάλεια των πολιτών μεγαλώνει. Η περιφρόνηση των νόμων από κάθε αυτόκλητη ομάδα αποτελεί καθημερινό φαινόμενο, οι συμμορίες δρουν ανενόχλητες, ενώ στα Πανεπιστήμια επικρατεί μια άνευ προηγουμένου ανομία στην οποία φοιτητές και καθηγητές καλούνται να ανταπεξέλθουν.

Η Χώρα έχει ανάγκη από μια μεγάλη στροφή. Θα χρειαστεί μία συμμαχία της δημιουργικής Ελλάδας, της Ελλάδας που μπορεί να ακούσει τον ψύχραιμο λόγο, της Ελλάδας που θέλει φιλελεύθερες, ευρωπαϊκές, προοδευτικές λύσεις.

Μιας Ελλάδας που έχει μέτωπο απέναντι στο πελατειακό κράτος που αποτελεί τη μεγαλύτερη παθογένεια των τελευταίων δεκαετιών όπως επίσης απέναντι στον λαϊκισμό και στη συντήρηση. Της Ελλάδας που θέλει άλλη νοοτροπία και άλλη αισθητική.

Το ΠΟΤΑΜΙ θεωρεί τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης ως μονόδρομο για τη χώρα, έτσι ώστε και οι τρεις πυλώνες της, η οικονομική ανάπτυξη, η κοινωνική συνοχή και ο σεβασμός στο περιβάλλον να αναπτύσσονται αρμονικά.

Το ΠΟΤΑΜΙ υποστηρίζει την αταλάντευτη ευρωπαϊκή πορεία της Χώρας και τις αρχές και τις αξίες του Πολιτικού και του Κοινωνικού Φιλελευθερισμού.

Του **Πολιτικού Φιλελευθερισμού**, που υποστηρίζει και διασφαλίζει την πλήρη ελευθερία του ατόμου και το δικαίωμά του στην ιδιοκτησία, και στην εργασία που προτάσσει κοινωνία ανοιχτή, προοδευτική, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και στις κάθε είδους διαφορετικότητες.

Του **Κοινωνικού Φιλελευθερισμού**, που εξισορροπεί την ατομική ελευθερία με την κοινωνική αλληλεγγύη και διασφαλίζει την κοινωνική δικαιοσύνη, που υποστηρίζει πως ο θεσμικός ρόλος του κράτους πρέπει να επεκτείνεται στη διευθέτηση κοινωνικών ζητημάτων όπως η ανεργία, η υγειονομική περίθαλψη η μόρφωση, η εκπαίδευση, οι ρυθμίσεις για την εργαζόμενη μητέρα και η ασφάλεια των πολιτών και να προωθεί πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη.

Στο ΠΟΤΑΜΙ θεωρούμε ότι στην σημερινή εποχή οι καυγάδες για το «αριστερά» και το «δεξιά» δεν ενδιαφέρουν πια κανέναν. Ζούμε σε έναν κόσμο όπου ο καθένας μας θέλει πραγματικές λύσεις για πραγματικά προβλήματα. Χρειαζόμαστε σοβαρότητα, συνεργασίες, συνεννόηση, συναίνεση, συνέπεια. Χρειαζόμαστε λόγια μετρημένα χωρίς υστερίες, ψέματα ή αυταπάτες. Η Χώρα πρέπει να πάει με σιγουριά μπροστά. Ούτε δεξιά, ούτε αριστερά. Μόνο μπροστά.

Για να πάει, όμως, η Χώρα μπροστά χρειάζονται σαφείς και συνεκτικές πολιτικές προτεραιότητες, συγκεκριμένο σχέδιο, εφαρμόσιμες πολιτικές και όχι γενικόλογη παράθεση αόριστων προθέσεων καλής θέλησης. Στις επόμενες σελίδες παρατίθενται 7 Κεφάλαια Πολιτικής, με καθένα από αυτά να αναλύεται ως εξής:

- Γενική πολιτική τοποθέτηση
- Αρχές σχεδιασμού πολιτικών
- Κύριοι και επιμέρους στρατηγικοί στόχοι
- Μετατροπή των στόχων σε εφαρμόσιμες πολιτικές με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης (άμεσο, μεσοπρόθεσμο, μακροπρόθεσμο), έτσι ώστε οι στόχοι να μην αποτελούν ευχολόγιο αλλά να υποστηρίζονται από συγκεκριμένες πολιτικές.

7 Κεφάλαια πολιτικής ως πολιτικές προτεραιότητες- εξειδίκευση σε εφαρμόσιμες πολιτικές

- 1. Ανάδειξη μεσαίας τάξης ως κεντρική λεωφόρο ανάπτυξης.** Το μόνο άμεσο ρεαλιστικό μοντέλο που έχει μπροστά της η Ελλάδα για μια βιώσιμη ανάπτυξη, είναι το μοντέλο που στηρίζεται στην παραγωγική μεσαία τάξη. Η προσέλκυση μεγάλων επιχειρήσεων από το εξωτερικό πρέπει να παραμείνει σταθερός εθνικός στόχος, η απόδοση όμως αυτού του στόχου είναι μακροπρόθεσμη. Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι απαραίτητη η μείωση του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας (εισφορές και παρακρατούμενοι φόροι) και η κατάργηση της επιβολής προκαταβολών για κέρδη που δεν έχουν πραγματοποιηθεί. Η στήριξη της μεσαίας τάξης, που αποτελεί την ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας και την εγγύηση κοινωνικής συνοχής, και η ελάφρυνσή της από τα οικονομικά βάρη που σηκώνει τα τελευταία χρόνια δεν αποτελεί κάποιου είδους «ταξική» επιλογή, αποτελεί την μοναδική επιλογή προκειμένου να υπάρξει διάχυση ωφελειών και στην υπόλοιπη κοινωνία.
- 2. Διαγενεακή δικαιοσύνη ως πυξίδα για όλες τις οικονομικές και κοινωνικές μας αποφάσεις ώστε να μπορούν να ζήσουν οι νέοι στην χώρα και να αντιμετωπιστεί το δημογραφικό.** Πολλοί νέοι σήμερα βρίσκονται σε ακραία φτώχεια, είναι άνεργοι, υποαπασχολούνται ή εργάζονται αδήλωτα. Οι πιο μορφωμένοι και ικανοί φεύγουν ή εξετάζουν το ενδεχόμενο να φύγουν στο εξωτερικό. Αν πραγματικά θέλουμε το καλό των συνταξιούχων, πρέπει να βάζουμε πάντα πρώτα τα παιδιά και τα εγγόνια τους. Χρυστάμε πολλά στη νέα γενιά και πρέπει με γενναιοδωρία να τους δώσουμε πρόσβαση στη σύγχρονη οικονομία, υποστηρίζοντας τα ρίσκα και τον πειραματισμό τους.
- 3. Πλήρης αποκομματικοποίηση και εκσυγχρονισμός του κράτους,** για βελτίωση της εξυπηρέτησης του πολίτη, της επιτάχυνσης απονομής δικαιοσύνης, τη βελτίωση των υπηρεσιών υγείας, τη μείωση της γραφειοκρατίας. Η δημόσια διοίκηση πρέπει να αποτελεί μοχλό ανάπτυξης και όχι ιδιοκτησία της εκάστοτε κυβέρνησης για το βόλεμα των κομματικών στρατών. Αποκομματικοποίηση των Πανεπιστημίων, της δημόσιας διοίκησης, της δικαιοσύνης, της δημόσιας τηλεόρασης, των ελεγκτικών μηχανισμών, των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας, ώστε να αναδειχθούν με αντικειμενικά αξιολογικά κριτήρια τα ικανότερα στελέχη. Κανένας κομματικός διορισμός, καμία κομματική προαγωγή.

4. **Σύγχρονη ανοικτή παιδεία χωρίς τις ιδεοληψίες του παρελθόντος**, με στόχο την εξωστρέφεια, την αριστεία, την καινοτομία. Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση με συμπεριληπτικό χαρακτήρα, με στόχο την καλλιέργεια σύγχρονων γνώσεων και δεξιοτήτων, την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και το σεβασμό στον άνθρωπο. Τα Πανεπιστήμια να πάψουν να είναι φέουδα των κομμάτων και να καθιερωθεί ενιαίο ψηφοδέλτιο στις φοιτητικές εκλογές. Ξενόγλωσσα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών για προσέλκυση ξένων φοιτητών και ίδρυση μη κρατικών Πανεπιστημίων μέσω της αναθεώρησης του Συντάγματος.
5. **Σεβασμός όλων των ατομικών δικαιωμάτων χωρίς εκπτώσεις**. Ο σεβασμός όλων των ατομικών δικαιωμάτων ανεξαρτήτως φυλής, εθνικής καταγωγής, πεποιθήσεων, θρησκείας, αναπηρίας, χρόνιας πάθησης, ηλικίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, χαρακτηριστικών φύλου, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης ή λοιπών χαρακτηριστικών αποτελεί για το ΠΟΤΑΜΙ αδιαπραγμάτευτη θέσης αρχής.
6. **Προστασία της γης μας, της θάλασσάς μας, των ζώων μας, ως ιστορική μας υποχρέωση – Περιβάλλον, ενέργεια, κλιματική αλλαγή**. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι ο στόχος που πρέπει να συνοδεύει κάθε μας απόφαση. Υποστηρίζουμε την ενίσχυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και τη σταδιακή απεξάρτηση της οικονομίας από τον άνθρακα έως το 2050, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τον σεβασμό στα οικοσυστήματα και στην βιοποικιλότητα, την καταπολέμηση της άναρχης δόμησης, τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την προστασία των υδάτων, την προώθηση σύγχρονων καλλιεργητικών μεθόδων φιλικών στο περιβάλλον, την προώθηση παραδοσιακών και ιδιότυπων προϊόντων μας.
7. **Αταλάντευτη Ευρωπαϊκή πορεία με μακροπρόθεσμο στόχο την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία**. Το Ποτάμι είναι υπέρ μιας κοινής ευρωπαϊκής αμυντικής και εξωτερικής πολιτικής και υποστηρίζει την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση προς τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας. Η διαχείριση και επίλυση χρόνιων προβλημάτων της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής μας, η αντιμετώπιση του μεταναστευτικού και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων εξυπηρετούνται αποτελεσματικότερα με περισσότερη Ευρώπη και όχι με εθνική περιχαράκωση.

1. Ανάδειξη μεσαίας τάξης σε κεντρική λεωφόρο ανάπτυξης

Γενική πολιτική τοποθέτηση

Στο ΠΟΤΑΜΙ πιστεύουμε πως το μόνο, άμεσο, ρεαλιστικό μοντέλο που έχει μπροστά της η Ελλάδα για βιώσιμη ανάπτυξη, είναι αυτό που στηρίζεται στην παραγωγική μεσαία τάξη.

Η προσέλκυση μεγάλων επιχειρήσεων από το εξωτερικό πρέπει να παραμείνει σταθερός εθνικός στόχος, η απόδοση όμως αυτού του στόχου είναι μακροπρόθεσμη. Για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι απαραίτητη η μείωση του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας (εισφορές και φόροι).

Η στήριξη της μεσαίας τάξης, που αποτελεί την ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας και την εγγύηση κοινωνικής συνοχής, και η ελάφρυνσή της από τα οικονομικά βάρη που σηκώνει τα τελευταία χρόνια δεν αποτελεί κάποιου είδους «ταξική» επιλογή, αποτελεί την μοναδική επιλογή προκειμένου να υπάρξει διάχυση ωφελειών και στην υπόλοιπη κοινωνία.

Αρχές σχεδιασμού πολιτικών

Για να υπάρξει βιώσιμη ανάπτυξη στη Χώρα είναι ανάγκη να γίνει κτήμα της κοινωνίας η αντίληψη πως η ανάπτυξη δεν διατάσσεται ούτε προκύπτει άνωθεν.

Η ανάπτυξη προκύπτει ως αποτέλεσμα υιοθέτησης και ενσωμάτωσης στη συλλογική αντίληψη των βασικών αρχών που απελευθερώνουν τις δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας, όπως

- η προώθηση της επιχειρηματικότητας
- η ενθάρρυνση της ανάληψης πρωτοβουλίας
- η ενίσχυση των δομών σύνδεσης και συνεργασίας της εκπαίδευσης με την παραγωγή
- η παγίωση του συστήματος φορολογίας
- η συντόμευση των αποφάσεων της δικαιοσύνης
- η μείωση της γραφειοκρατίας.

Η ανάπτυξη προκύπτει από μεταρρυθμίσεις στους τομείς Δημόσιας Διοίκησης, Εκπαίδευσης, Δικαιοσύνης, Φορολογίας. Η ανάπτυξη προκύπτει από τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, εργασίας, κεφαλαίου και χρήματος.

Η μεσαία τάξη και η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας και την εγγύηση κοινωνικής συνοχής. Δεν μπορεί να υπάρξει βιώσιμη ανάπτυξη με εξαντλημένη παραγωγική μεσαία τάξη που εργάζεται μόνο για να πληρώνει φόρους, εισφορές και δανειακές υποχρεώσεις.

Το μόνο άμεσο ρεαλιστικό μοντέλο ανάπτυξης που έχει μπροστά της η Χώρα είναι αυτό που στηρίζεται στην παραγωγική μεσαία τάξη.

Η προσέλκυση μεγάλων επενδύσεων και επιχειρήσεων από το εξωτερικό -ειδικά στους κλάδους όπου η χώρα μας έχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, όπως η εφοδιαστική αλυσίδα, τα logistics, ο αγροδιατροφικός τομέας, η μεταποίηση, ο τουρισμός, η ενέργεια- πρέπει να αποτελεί σταθερό εθνικό στόχο.

Η στήριξη της μεσαίας τάξης και η ελάφρυνσή της από τα οικονομικά βάρη που σηκώνει τα τελευταία χρόνια αποτελεί τη μοναδική επιλογή προκειμένου να υπάρξει διάχυση ωφελειών και στην υπόλοιπη κοινωνία και προκειμένου να μην διευρυνθεί το χάσμα πλουσίων και φτωχών που αποτελεί χαρακτηριστικό των μη αναπτυγμένων χωρών.

Η υψηλή φορολόγηση της εργασίας, η αβεβαιότητα που προκύπτει από τις διαρκείς αλλαγές του φορολογικού και ασφαλιστικού καθεστώτος που δεν αφήνουν περιθώριο προγραμματισμού, αποτελούν τροχοπέδη για τη βιωσιμότητα και μεγέθυνση των επιχειρήσεων.

Η επιχειρηματική αποτυχία αποτελεί φυσιολογικό μέρος της διαδικασίας του επιχειρείν και δεν πρέπει να «ποινικοποιείται» και να στιγματίζεται, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου υπάρχει δόλος ή βαριά αμέλεια.

Να ενσωματωθούν στην πραγματική οικονομία κατηγορίες εισοδημάτων που κατά κανόνα δεν καταγράφονται (π.χ. νέες μορφές εισοδήματος διαμοιρασμού ή υπηρεσίες που παρέχονται από φυσικά πρόσωπα που δεν είναι επιτηδευματίες)

Στη Χώρα σήμερα χρειάζονται, εκτός από τις μικρές και μεσαίες επενδύσεις, μεγάλες Άμεσες Ξένες Επενδύσεις. Οι πρώτες θα τονώσουν, σε πρώτο χρόνο, την αγορά και θα κινητοποιήσουν μεγάλο εύρος παραγωγικών δυνάμεων, ενώ οι δεύτερες θα διασφαλίσουν σε βάθος χρόνου τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και την αξιοποίηση παραγωγικών πόρων και συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Χώρας σε εξαγωγικά καίριες αγορές.

Κύριος Στρατηγικός Στόχος

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, ο κύριος στρατηγικός στόχος για την Ελλάδα σήμερα πρέπει να είναι:

«Δημιουργία διατηρήσιμων θέσεων εργασίας, μείωση οικονομικών βαρών της μεσαίας τάξης και της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, προσέλκυση μεγάλων επενδύσεων».

Εφαρμόσιμες Πολιτικές

Παρακάτω παρατίθενται με εύληπτο τρόπο προτεινόμενες πολιτικές, που υπηρετούν τον κύριο αλλά και επιμέρους στρατηγικούς στόχους.

Επιμέρους στρατηγικοί στόχοι (τι)	Εφαρμόσιμες Πολιτικές (πώς)	Χρονικός ορίζοντας Υλοποίησης (πότε)
1. Δημιουργία διατηρήσιμων θέσεων εργασίας μέσω της μείωσης οικονομικών βαρών και μέσω θεσμικών παρεμβάσεων για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος	Μείωση φορολογίας επιχειρήσεων με ρήτρα απασχόλησης: όσο αυξάνουν οι προσλήψεις μειώνεται η φορολογία.	Άμεσος
	Μείωση ασφαλιστικών εισφορών.	Άμεσος, πρώτη προτεραιότητα
	Σταδιακή κατάργηση προκαταβολής φόρου μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων για κέρδη που δεν έχουν πραγματοποιηθεί.	Σταδιακά, βάσει δημοσιονομικού χώρου
	Υιοθέτηση της οικονομικής λογικής: Πρώτα φορολογείται η κατανάλωση, μετά τα εισοδήματα και τελευταία η παραγωγή που δημιουργεί εισοδήματα και θέσεις εργασίας. Οι προτεραιότητες για την ελάφρυνση της φορολογίας να ξεκινά αντίστοιχα πρώτα από την παραγωγή, μετά από τα εισοδήματα και τελευταία από την κατανάλωση, με εξαίρεση βασικά αγαθά και υπηρεσίες καθώς και προϊόντα των οποίων πλήττεται η ανταγωνιστικότητα που θα πρέπει να ελαφρυνθούν άμεσα.	Βάσει σημερινής οικονομικής συγκυρίας
	Ειδικό χαμηλό φορολογικό συντελεστής για μεγάλες επενδύσεις σε στρατηγικούς κλάδους και για επανεπένδυση επιχειρηματικών κερδών.	Άμεσος
	Θεσμική κατοχύρωση σταθερού φορολογικού καθεστώτος για άμεσες ξένες επενδύσεις.	Μέσω Συνταγματικής Αναθεώρησης

	• Θέσπιση με νόμο θέσης Ειδικού Συμβούλου κατά της Γραφειοκρατίας σε κάθε Υπουργείο. Το σώμα αυτό των Αντι-γραφειοκρατών (BureaucracyBusters) Θα μπορούσε να αναφέρεται σε ανεξάρτητη Αρχή ή στον Πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής και να προλαβαίνει τις συχνές παρεισφρήσεις γραφειοκρατικών διατάξεων στα νομοσχέδια. • Επιτάχυνση των διαδικασιών της δικαιοσύνης σε ό,τι αφορά ζητήματα επενδύσεων και επιχειρηματικότητας με θέσπιση ειδικού σώματος στη δικαιοσύνη. • Μηδενικές ασφαλιστικές εισφορές για μια 5ετία σε νέους αυτοαπασχολούμενους και επιστήμονες που δημιουργούν δική τους επιχείρηση. • Συνέχιση και επιτάχυνση στοχευμένων αποκρατικοποιήσεων. • Διαχωρισμός σε εισπράξιμες και μη εισπράξιμες οφειλές ώστε να μην είναι δια βίου εγκλωβισμένοι οι οφειλέτες. Ρύθμιση ή/και διαγραφή οφειλών μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε περιπτώσεις πραγματικής αδυναμίας. • Αύξηση ποσού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων προς την κατεύθυνση μεγέθυνσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εξωστρέφειας και καινοτομίας προϊόντων & διαδικασιών παραγωγής.	Άμεσος Μακροπρόθεσμος Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος
2. Στοχευμένη μείωση φορολογικών βαρών πολιτών	• Προτεραιότητα στη μείωση φορολογικών συντελεστών των μεσαίων φορολογικών κλιμακίων και στη σταδιακή κατάργηση της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης, ώστε να αυξηθεί η αποταμίευση και η κατεύθυνση χρημάτων προς την πραγματική οικονομία. • Θέσπιση της ιδιότητας του συνεπούς φορολογούμενου με εγκαθίδρυση μέτρων επιβράβευσης (π.χ. έκπτωση φόρου).	Σταδιακά, βάσει δημοσιονομικού χώρου Άμεσος

	- Κατάργηση συμπληρωματικού φόρου ΕΝΦΙΑ που επιβαρύνει δυσανάλογα τις μεσαίες περιουσίες. Ανασχεδιασμός κύριου φόρου ΕΝΦΙΑ (σ.σ. τελικός στόχος η μεταβίβαση στους Δήμους, αλλά αυτό έχει μακροπρόθεσμο ορίζοντα). - Στοχευμένη και υπό αυστηρές προϋποθέσεις ελάφρυνση ΕΝΦΙΑ για δανειολήπτες πρώτης κατοικίας βάσει εισοδηματικών κριτηρίων υπό την προϋπόθεση συνεπούς αποπληρωμής των δόσεων, ώστε να δοθεί προτεραιότητα στην αποπληρωμή δανείου έναντι αποπληρωμής εφορίας.	Άμεσος Άμεσος
3. Ενσωμάτωση στην πραγματική οικονομία κατηγοριών εισοδημάτων που κατά κανόνα δεν καταγράφονται	- Ενσωμάτωση μη επιτηδευματιών φυσικών προσώπων (π.χ. φροντίδα ηλικιωμένων, υπηρεσιών κατ οίκον) στην πραγματική οικονομία με αυτοτελή φορολόγηση και ισόποση φοροαπαλλαγή για τους λήπτες υπηρεσιών ώστε να επιτυγχάνεται δημοσιονομικά ουδέτερο αποτέλεσμα και να δημιουργούνται αντίθετα κίνητρα στους εμπλεκόμενους και όχι κοινό συμφέρον μη δήλωσης της εργασίας. - Επανεξέταση αποτελεσματικότητας του εργοσήμου για συγκεκριμένες κατηγορίες στις οποίες έχει κατά γενική ομολογία αποτύχει και λειτουργεί ως αντικίνητρο δήλωσης εργασίας. - Φοροαπαλλαγή δαπανών εργασίας για την επισκευή κατοικιών για συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελματιών. - Θέσπιση αυτοτελών φορολογικών συντελεστών και κανόνων για εισοδήματα από υπηρεσίες της οικονομίας διαμοιρασμού με οδηγό τη φορολόγηση του airbnb.	Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος

2. Διαγενεακή δικαιοσύνη ως πυξίδα για όλες τις οικονομικές και κοινωνικές μας αποφάσεις

Γενική πολιτική τοποθέτηση

Πολλοί νέοι σήμερα βρίσκονται σε ακραία φτώχεια, είναι άνεργοι, υποαπασχολούνται ή εργάζονται αδήλωτα. Οι πιο μορφωμένοι και ικανοί φεύγουν ή εξετάζουν το ενδεχόμενο να φύγουν στο εξωτερικό. Αν πραγματικά θέλουμε το καλό των συνταξιούχων, πρέπει να βάζουμε πάντα πρώτα τα παιδιά και τα εγγόνια τους. Χρωστάμε πολλά στη νέα γενιά και πρέπει με γενναιοδωρία να τους δώσουμε πρόσβαση στη σύγχρονη οικονομία, υποστηρίζοντας τα ρίσκα και τον πειραματισμό τους.

Η δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών, η διαγενεακή δικαιοσύνη, οφείλουμε να αποτελεί την πυξίδα για όλες τις οικονομικές και κοινωνικές μας αποφάσεις ώστε να μπορούν να ζήσουν οι νέοι στην Χώρα και να αντιμετωπιστεί το δημογραφικό. Το δημογραφικό είναι το σημαντικότερο ζήτημα που απασχολεί όλες τις κοινωνίες του δυτικού κόσμου. Στην Ελλάδα μάλιστα το πρόβλημα είναι ακόμη μεγαλύτερο. Η μείωση των γεννήσεων, η ανεργία των νέων, η φυγή ατόμων της παραγωγικής ηλικίας στο εξωτερικό, η διαρκής μείωση της αναλογίας του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ως προς το πλήθος των συνταξιούχων οδηγούν την χώρα σε οικονομική και κοινωνική ασφυξία.

Το θετικό γεγονός της αύξησης του προσδόκιμου ζωής, που σημαίνει ότι όλοι μας θα ζήσουμε περισσότερο, το έχουμε μετατρέψει σε αρνητικό για τη νέα γενιά, καθώς μιλάμε μόνο για τις συντάξεις και όχι για το πώς θα βοηθήσουμε τα νέα ζευγάρια να μείνουν στη Χώρα, να εργαστούν και να δημιουργήσουν οικογένεια.

Με 613.000 εργαζόμενους να δουλεύουν με μέσο μικτό μισθό 378 ευρώ (στοιχεία ΕΦΚΑ), με τις νέες προσλήψεις να αφορούν στην πλειοψηφία τους μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης (στοιχεία συστήματος ΕΡΓΑΝΗ), με την μεγάλη πλειοψηφία των νέων θέσεων εργασίας να αφορούν σε κλάδους και επαγγέλματα χαμηλής προστιθέμενης αξίας μεσαίων και χαμηλών προσόντων (στοιχεία ΙΝΕ ΓΣΕΕ), με τον αριθμό των νέων και της παραγωγικής ηλικίας που φεύγουν στο εξωτερικό να έχει αυξηθεί κατά περίπου 60.000 άτομα ετησίως σε σύγκριση με τα χρόνια πριν την κρίση (στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ) και με αναλογία 1,3 εργαζομένους για κάθε 1 συνταξιούχο, η χώρα μαραζώνει.

Ενώ η Χώρα έχει από τις υψηλότερες κοινωνικές δαπάνες στην Ευρώπη ως ποσοστό επί του ΑΕΠ της (περίπου 20,5% στοιχεία Eurostat) το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος, 16% του ΑΕΠ, αφορά συντάξεις γήρατος, το υψηλότερο στην Ευρώπη. Αντιθέτως έχει μόλις 0,6% δαπάνες, το χαμηλότερο στην Ευρώπη, για οικογένεια και παιδιά και 0,5% για την ανεργία, από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη.

Η διαγενεακή δικαιοσύνη και ισορροπία είναι μια δυσεπίλυτη εξίσωση που δεν χωρά απλουστεύσεις, καθώς διαπερνά το σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας. Αφορά νέους, εργαζομένους, οικογένειες, συνταξιούχους, μικρομεσαίες και μεγαλύτερες επιχειρήσεις, επενδύσεις, ανέργους, φόρους, εισφορές, επιδόματα. Αφορά την αναδιανομή πόρων, όχι μεταξύ τάξεων, αλλά μεταξύ γενεών και συμπεριλαμβάνει την διάσταση του χρόνου που κάνει την εξίσωση ακόμη δυσκολότερη ως προς την επίλυση.

Θεσμικά, θεωρούμε πως είναι σημαντικό να προστεθεί στο Σύνταγμα άρθρο που να αναφέρει ότι βασική μέριμνα του κράτους είναι η προώθηση της διαγενεακής αλληλεγγύης και η διασφάλιση της διαγενεακής δικαιοσύνης.

Αρχές σχεδιασμού πολιτικών

Οι νέοι καλούνται να συντηρήσουν μέσω φόρων και εισφορών τις συντάξεις των γονέων και των παππούδων τους, έχοντας παράλληλα κληρονομήσει ένα τεράστιο δημόσιο χρέος που πρέπει να αποπληρώσουν. Χρειάζεται με κάθε τρόπο να ελαφρυνθούν από αυτό το δυσβάστακτο βάρος.

Προτεραιότητα στις πολιτικές για την οικογένεια και την ανεργία.

Όσο η πολιτική συζήτηση περιστρέφεται γύρω από τις συντάξεις, τόσο θα λείπουν τα χρήματα να τις πληρώνουμε και αυτές θα μειώνονται

Ο μόνος τρόπος για να σταματήσουν να μειώνονται οι συντάξεις, είναι να δημιουργηθούν διατηρήσιμες θέσεις εργασίες για τους νέους και τις παραγωγικές ηλικίες.

Κύριος Στρατηγικός Στόχος

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, ο κύριος στρατηγικός στόχος για την Ελλάδα σήμερα πρέπει να είναι:

«Δημιουργία προϋποθέσεων ώστε οι νέοι και οι παραγωγικές ηλικίες να έχουν κίνητρα παραμονής ή/και επιστροφής στην Χώρα, καθώς και την δυνατότητα δημιουργίας και συντήρησης οικογένειας».

Εφαρμόσιμες Πολιτικές

Παρακάτω παρατίθενται με εύληπτο τρόπο προτεινόμενες πολιτικές, που υπηρετούν τον κύριο αλλά και επιμέρους στρατηγικούς στόχους.

Επιμέρους στρατηγικοί στόχοι (τι)	Εφαρμόσιμες Πολιτικές (πώς)	Χρονικός ορίζοντας Υλοποίησης (πότε)
1. Ριζικός επανασχεδιασμός ασφαλιστικού συστήματος που να δημιουργεί κίνητρα ασφάλισης και να έχει στο επίκεντρο τον εργαζόμενο	Μείωση του ύψους των υποχρεωτικών ασφαλιστικών εισφορών. Ενίσχυση ανταποδοτικότητας κύριας σύνταξης με αναλογικότερη σύνδεση εισφορών-παροχών. Δημιουργία ατομικού νοητού λογαριασμού εισφορών με παράλληλη πρόβλεψη ελάχιστης προνοιακής σύνταξης για χαμηλοσυνταξιούχους.	Άμεσος
	Σύστημα τριών πυλώνων ασφάλισης. Διατήρηση δημόσιου χαρακτήρα κύριας σύνταξης (1^{ος} πυλώνας) και σταδιακή αντικατάσταση επικουρικής από επαγγελματική σύνταξη επαγγελματικών κλάδων (2^{ος} πυλώνας) σε συνεργασία με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες (3^{ος} πυλώνας).	Μεσοπρόθεσμος
	Φοροαπαλλαγή δαπανών ιδιωτικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων υγείας και συνταξιοδότησης.	Μεσοπρόθεσμος
	Κατάργηση διατάξεων που προωθούν την πρόωρη συνταξιοδότηση.	Άμεσος
	Ευελιξία επιλογής ύψους εισφορών για ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες. Εισφορές βάσει κλιμακίων εισοδήματος.	Άμεσος
	Μηδενικές ασφαλιστικές εισφορές για μια 5ετία σε νέους αυτοαπασχολούμενους και επιστήμονες που δημιουργούν δική τους επιχείρηση.	Άμεσος

2. Ανακατανομή κοινωνικών δαπανών	• Ανακατανομή κοινωνικών δαπανών και αξιοποίηση δημοσιονομικού χώρου, με προτεραιότητα σε ανέργους, οικογένειες με παιδιά και άτομα σε ακραία φτώχεια με πλήρη εφαρμογή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. • Για τρίτεκνες οικογένειες και άνω, οικονομική ενίσχυση είτε μέσω άμεσων ή έμμεσων επιδοτήσεων είτε μέσω υψηλού αφορολόγητου. • Κάλυψη για όλους σε θέσεις βρεφονηπιακών σταθμών. Είτε σε δημοτικούς, είτε σε ιδιωτικούς με κάλυψη εξόδων. • Γενίκευση λειτουργίας των ολοήμερων βρεφονηπιακών σταθμών & σχολείων για διευκόλυνση των εργαζόμενων γονέων. • Προστασία μητρότητας μέσω επιδότησης άδειας ανατροφής τέκνου για γυναίκες που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα ίσης με αυτής των μητέρων του δημοσίου τομέα. • Προγράμματα φύλαξης παιδιών στο σπίτι από άνεργες μητέρες που θα μπορούν επ' αμοιβή να αναλαμβάνουν την φύλαξη παιδιών. • Voucher της τάξης των 250 €/έτος σε κάθε μαθητή Γυμνασίου-Λυκείου για πολιτιστικά αγαθά και εκδηλώσεις (βιβλία, θέατρα, σινεμά, συναυλίες κλπ) • Προγράμματα απόκτησης δεξιοτήτων σε επαγγέλματα και υπηρεσίες που αναμένεται να υπάρξει αύξηση ζήτησης (π.χ. φροντίδα ηλικιωμένων, τουρισμός, οικονομία διαμοιρασμού, κ.α.).	Μεσοπρόθεσμος Άμεσος Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος
3. Ενίσχυση νεοφυών επιχειρήσεων και έρευνας & τεχνολογίας	• Αύξηση Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για νεοφυείς επιχειρήσεις και νεανική επιχειρηματικότητα. • Αύξηση ποσού δαπανών Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για την έρευνα & τεχνολογία.	Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος

	Δημιουργία startup hubs σε Θεσσαλονίκη ή/και Αθήνα με Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ).	Μακροπρόθεσμος
4. Προώθηση ενεργούς γήρανσης και κινήτρων εργασίας συνταξιούχων και ατόμων 50+	- Κίνητρα ώστε τα άτομα άνω των 67 ετών να παραμείνουν ενεργοί πολίτες. Δικαίωμα συνταξιούχων στην εργασία με ειδικό καθεστώς χωρίς περικοπή σύνταξης. - Ενίσχυση προγραμμάτων δια βίου μάθησης για άτομα ηλικίας άνω των 50 ετών και προγράμματα στοχευμένων θέσεων εργασίας για αυτήν την ηλικιακή ομάδα. - Προγράμματα εθελοντικής εργασίας σε τοπικές κοινότητες (φύλαξη παιδιών, φροντίδα ηλικιωμένων, κ.α.). - Ενίσχυση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι». - Σχεδιασμός ολοκληρωμένου συστήματος μακροχρόνιας φροντίδας ηλικιωμένων που θα περιλαμβάνει και την στήριξη των ατόμων της οικογένειας που φροντίζουν ηλικιωμένους.	Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Βραχυπρόθεσμος Άμεσος Μακροπρόθεσμος

3. Αποκομματικοποίηση και εκσυγχρονισμός του Κράτους

Γενική πολιτική τοποθέτηση

Το ΠΟΤΑΜΙ εναντιώνεται στην εμπορευματοποίηση των σχέσεων της εξουσίας με τον πολίτη, την εκδοχή του πολίτη ως πελάτη συναλλασσόμενου με την εξουσία, με άλλα λόγια εναντιώνεται σε αυτό που στο δημόσιο διάλογο αποκαλείται «πελατειακό κράτος».

Το ΠΟΤΑΜΙ εναντιώνεται στην κομματικοποίηση του κράτους, δηλαδή την αθέμιτη επιβολή των απόψεών του στην δραστηριότητα του κράτους, με άλλα λόγια εναντιώνεται αυτό που στο δημόσιο διάλογο αποκαλείται «κομματικό κράτος».

Το κομματικό και πελατειακό κράτος αποτελεί έναν από τους βασικούς λόγους χρεοκοπίας της Ελλάδας, για πολλούς τον λόγο χρεοκοπίας της Ελλάδας.

Η ελληνική δημόσια διοίκηση είναι ακόμα και σήμερα ένα σύνολο προσωποπαγών κατ' ουσία υπουργείων, ανοικτή στις πελατειακές σχέσεις, χωρίς σοβαρούς θεσμούς αξιοκρατίας, με ελάχιστο συντονισμό, ανύπαρκτο μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και δομές που εξαρτώνται απολύτως από τα κόμματα και τους ειδικούς συμβούλους.

Κάθε υπουργείο, δημόσια υπηρεσία, οργανισμός, καθώς και το σύνολο της τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να επαναπροσδιορίσουν την αποστολή τους και να αξιολογήσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχουν ως προς την ποιότητα και το κόστος τους.

Σε ένα μεγάλο φάσμα των υπηρεσιών που παρέχει ο ευρύτερος δημόσιος τομέας υπάρχει μια διαρκής υποβάθμιση της ποιότητας και μεγάλη αύξηση του κόστους τους. Η παιδεία, η υγεία, η διαχείριση των απορριμμάτων και πολλές άλλες υπηρεσίες διαρκώς χειροτερεύουν και ακριβαίνουν. Η τάση αυτή, που οδηγεί σε υποβάθμιση της καθημερινής ζωής και σε διαρκώς αυξανόμενη φορολογία, πρέπει να αναστραφεί.

Ο δημόσιος υπάλληλος εργάζεται σε ένα περιβάλλον έλλειψης κινήτρων, αναξιοκρατίας, πολυνομίας, κακονομίας, φόβου ότι θα βρεθεί ανά πάσα στιγμή κατηγορούμενος, έλλειψης σύγχρονου μάνατζμεντ, χωρίς σαφές περίγραμμα θέσης εργασίας, χωρίς επιχειρησιακές διαδικασίες, χωρίς προοπτικές επαγγελματικής ανέλιξης, με τους κομματικοποιημένους συναδέλφους του να διορίζονται στις διευθυντικές θέσεις ανεξαρτήτως προσόντων, με τα κομματικά στελέχη να διορίζονται ως μετακλητοί σύμβουλοι υπουργών και γενικών γραμματέων αναλαμβάνοντας κατ' ουσία τα καθήκοντα του δημοσίου υπαλλήλου. Πολλές φορές μάλιστα, ύστερα από πολιτικές πιέσεις ο υπάλληλος καλείται να υπογράψει δουλειά κάποιου συμβούλου, παίρνοντας ουσιαστικά ευθύνη που δεν του αναλογεί.

Ο δημόσιος υπάλληλος από την πρώτη μέρα διορισμού του εκπαιδεύεται να τηρεί την αρχή της τυπικότητας, την αρχή της ισότητας και να αποφεύγει κάθε

πρωτοβουλία, καθώς κινδυνεύει εν αγνοία του να παραβεί κάποιον νόμο που ούτε καν γνωρίζει ότι υπάρχει, καθώς η δουλειά του συνοδεύεται συνήθως από πλήθος αντιφατικών και διάσπαρτων διατάξεων. Αντιμετωπίζει και αυτός το ίδιο πρόβλημα που αντιμετωπίζει και ο πολίτης, πνίγεται στην γραφειοκρατία.

Ο δημόσιος υπάλληλος εκπαιδεύεται στην αδράνεια, καθώς ακόμη και η θέσπιση του ενιαίου μισθολογίου, για το οποίο τόσος λόγος έχει γίνει, δεν συνδέει τον μισθό με την αποδοτικότητα. Υπάλληλοι με τα ίδια χρόνια υπηρεσίας και τα ίδια τυπικά προσόντα λαμβάνουν τον ίδιο μισθό ανεξαρτήτως απόδοσης. Ο δημόσιος υπάλληλος πρέπει να εξελιχθεί σε δημόσιο λειτουργό.

Ο εκσυγχρονισμός του κράτους έχει ως απαραίτητες προϋποθέσεις την αποκομματικοποίησή του και τον ανασχεδιασμό των διαδικασιών και των υπηρεσιών του, με στόχο την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Κάνουν λάθος όσοι πιστεύουν πως αρκεί η ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων που ως δια μαγείας θα τα κάνουν όλα να λειτουργούν αυτόματα. Λάθος. Απαιτούνται επίπονες μεταρρυθμίσεις. Στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση συνυπάρχουν τρεις κρίσιμοι παράγοντες, ανθρώπινο δυναμικό, διαδικασίες και οργάνωση, τεχνολογία. Αλλιώς το μόνο που επιτυγχάνεται είναι ψηφιοποίηση της γραφειοκρατίας.

Ο εκσυγχρονισμός του δημοσίου θα προέλθει από την αξιολόγηση και τον επανασχεδιασμό δομών και διαδικασιών και από την υιοθέτηση σύγχρονων πρακτικών για το ανθρώπινο δυναμικό του.

Αρχές σχεδιασμού πολιτικών

Το ΠΟΤΑΜΙ εναντιώνεται την εμπορευματοποίηση των σχέσεων της εξουσίας με τον πολίτη, εναντιώνεται στο «πελατειακό κράτος».

Το ΠΟΤΑΜΙ εναντιώνεται στην αθέμιτη επιβολή των απόψεών του κόμματος στην δραστηριότητα του κράτους, εναντιώνεται στο «κομματικό κράτος».

Το κόμμα δεν είναι ιδιοκτήτης της Κυβέρνησης.

Η κυβέρνηση δεν είναι ιδιοκτήτης του Κράτους.

Το κομματικό και το πελατειακό κράτος αποτελούντον βασικό λόγο χρεοκοπίας της Ελλάδας.

Το ΠΟΤΑΜΙ πιστεύει πως χρειάζεται πλήρης επαναπροσδιορισμός της σχέσης του κράτους με τον πολίτη, ως εκ τούτου επιδιώκει να ανατρέψει την κυρίαρχη πολιτική αισθητική, να αλλάξει τον κώδικα επικοινωνίας του κράτους με τους πολίτες.

Κάθε δημόσια δομή πρέπει να επαναπροσδιορίσει την αποστολή της και να αξιολογήσει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχει ως προς την ποιότητα και το κόστος τους.

Ο δημόσιος λειτουργός πρέπει να εργάζεται σε περιβάλλον κινήτρων, σύνδεσης του μισθού με την απόδοση, αξιοκρατίας, σύγχρονου μάνατζμεντ, με σαφές περίγραμμα θέσης εργασίας, με επιχειρησιακές διαδικασίες, με προοπτικές επαγγελματικής ανέλιξης.

Να περιοριστεί η πρακτική που κομματικά στελέχη διορίζονται ως μετακλητοί σύμβουλοι υπουργών και γενικών γραμματέων.

Ο εκσυγχρονισμός του κράτους προϋποθέτει την αποκομματικοποίησή του και τον ανασχεδιασμό των διαδικασιών και των υπηρεσιών του.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση προϋποθέτει κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, διαδικασίες, οργάνωση και τεχνολογία, χωρίς όλα αυτά μεταπίπτει σε ψηφιοποίηση της γραφειοκρατίας.

Κύριος Στρατηγικός Στόχος

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, στο ΠΟΤΑΜΙ θεωρούμε πως κάθε επιμέρους πολιτική που αφορά τον δημόσιο τομέα θα πρέπει να υπηρετεί τον παρακάτω Κύριο Στρατηγικό Στόχο

«Σταδιακή μετατροπή του αναξιοκρατικού και γραφειοκρατικού κράτους σε ένα πιο ευέλικτο, αξιοκρατικό, ψηφιακό κράτος που θα εξυπηρετεί και δεν θα ταλαιπωρεί τον πολίτη».

Εφαρμόσιμες Πολιτικές

Παρακάτω παρατίθενται με εύληπτο τρόπο προτεινόμενες πολιτικές, που υπηρετούν τον κύριο αλλά και επιμέρους στρατηγικούς στόχους.

Επιμέρους στρατηγικοί στόχοι (τι)	Εφαρμόσιμες Πολιτικές (πώς)	Χρονικός ορίζοντας Υλοποίησης (πότε)
1. Δημιουργία προϋποθέσεων εκσυγχρονισμού δομών και λειτουργίας δημοσίου & αξιολόγηση των δομών	• Σταθερή δομή του κράτους με τον αριθμό και τα ονόματα των Υπουργείων να αλλάζουν μόνο με αυξημένη πλειοψηφία 2/3 στη Βουλή. Περιορισμός αριθμού Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.	Άμεσος
	• Εισαγωγή του θεσμού των μόνιμων Γενικών Γραμματέων.	Άμεσος

	- Καθορισμός Βασικών Δεικτών Απόδοσης (KPIs) ανά Υπουργείο και ανά Δομή, προκειμένου να μπορεί να αξιολογηθεί η Δομή (π.χ. κόστος λειτουργίας σχολείου ανά παιδί). - Αξιολόγηση δομών βάσει των ανωτέρω KPIs και δημοσίευση αποτελεσμάτων.	Μεσοπρόθεσμος
2. Ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρωπίνου δυναμικού δημοσίου και θέσπιση κινήτρων απόδοσης	- Αποκομματικοποίηση του δημοσίου με υποχρεωτική θέσπιση ενιαίων κριτηρίων επιλογής για θέσεις ευθύνης μέσω προκήρυξης ΑΣΕΠ. - Στελέχωση γραφείων υπουργών και γενικών γραμματέων με στελέχη της δημόσιας διοίκησης, με περιορισμό του αριθμού ειδικών συνεργατών – συμβούλων σε πέντε άτομα. - Ουσιαστική αξιολόγηση δημοσίων υπαλλήλων μέσω σαφούς στοχοθεσίας βάσει περιγραμμάτων θέσεων εργασίας. - Απομάκρυνση δημοσίων υπαλλήλων μετά από δύο αρνητικές αξιολογήσεις από κυβερνήσεις διαφορετικής πλειοψηφίας και από διαφορετικό αξιολογητή. - Κάλυψη θέσεων δημοσίου όχι μόνο βάσει κλάδων αλλά και βάσει δεξιοτήτων/προσόντων/εμπειρίας. - Κατάργηση διατάξεων δημοσιο-υπαλληλικού κώδικα και θεσμικού πλαισίου που δημιουργεί ευθυνοφοβία στους δημοσίους υπαλλήλους αποτρέποντάς τους από οποιαδήποτε πρωτοβουλία (π.χ. ποινικές διώξεις εναντίον Δ.Υ. από οποιονδήποτε για οτιδήποτε, κατηγορία για απιστία με ευκολία). - Θέσπιση υποχρεωτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης σε «εξυπηρέτηση του πολίτη».	Άμεσος Άμεσος Μακροπρόθεσμος Μακροπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος Άμεσος

	• Ενίσχυση του ρόλου των τμημάτων ανθρωπίνου δυναμικού των υπηρεσιών με σύγχρονες τεχνικές μάνατζμεντ. • Ενιαίο βασικό μισθολόγιο βάσει τυπικών προσόντων, αλλά και σύνδεση επιμισθίου (μπόνους) βάσει απόδοσης. • Δημιουργία αισθήματος ασφάλειας των δημόσιων λειτουργιών, ελεγκτών, αστυνομικών, δασκάλων, καθηγητών, κ.α., μέσω αυστηροποίησης ποινών για προπηλακισμούς και επιθέσεις εναντίον τους.	Άμεσος Μακροπρόθεσμος Άμεσος
3. Αντιμετώπιση πολυνομίας και κακονομίας	• Ένα "τελικό κείμενο" ανά νόμο, δηλ. έναν νόμο με ενσωματωμένες όλες τις διατάξεις που ισχύουν. • Να σταματήσει η νομοθέτηση λοιπών διατάξεων και άσχετων τροπολογιών στα υπό κατάθεση νομοσχέδια. Εισαγωγή και ψήφιση επείγουσών τροπολογιών μόνο με αυξημένη πλειοψηφία. • Κάθε διάταξη που τροποποιεί προηγούμενο νόμο να έρχεται προς ψήφιση ως ξεχωριστό κείμενο, ο τίτλος του οποίου θα περιλαμβάνει τον αριθμό του νόμου που τροποποιεί και θα έχει την ένδειξη «τροποποίηση», ώστε να είναι εύκολη η συσχέτιση κυρίως νόμου και τροποποιήσεων. • Αναβάθμιση Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης για ουσιαστική κωδικοποίηση νομοθεσίας, με στελέχη που συνδυάζουν επιστημονική γνώση και διοικητική εμπειρία.	Μακροπρόθεσμος Απαιτείται αλλαγή Κανονισμού Βουλής Απαιτείται αλλαγή Κανονισμού Βουλής Άμεσος
4. Ολοκλήρωση μετάβασης στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση	• Υποχρεωτική διασύνδεση των δημοσίων Υπηρεσιών ώστε να μη μετατρέπεται ο πολίτης σε διακινητή εγγράφων. • Πλήρης εφαρμογή ηλεκτρονικής διακίνησης εσωτερικών εγγράφων.	Διαρκής Μεσοπρόθεσμος

	• Συναλλαγές από απόσταση, με ψηφιακή υπογραφή και με ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων για τον πολίτη με χρήση του ΑΜΚΑ ή κωδικών taxisnet ως στοιχείου ταυτοποίησης. • Απλούστευση/κατάργηση περιττών διατάξεων και διαδικασιών και όχι ψηφιοποίηση της γραφειοκρατίας, με προτεραιότητα στις διατάξεις περί ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων. • Ενίσχυση υποχρεωτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης στελεχιακού δυναμικού του δημοσίου σε θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.	Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος
5. Ενίσχυση αυτονομίας της αυτοδιοίκησης	• Σταδιακή μεταφορά του ΕΝΦΙΑ στους Δήμους με αντίστοιχη μείωση της τακτικής επιχορήγησης από το κράτος. Ο ΕΝΦΙΑ θα καθορίζεται και θα εισπράττεται από τους οικείους δήμους.	Μακροπρόθεσμος
6. Διασφάλιση ανεξαρτησίας δικαιοσύνης και αποσυμφόρηση δικαστηρίων	• Επέκταση και ουσιαστική ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών επίλυσης των διαφορών (π.χ. διαμεσολάβηση, διαιτησία, εξωδικαστικός συμβιβασμός). Αποκαταστατική δικαιοσύνη με ικανοποίηση θύματος από θύτη και αποφυγή δίκης. • Υποχρέωση ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφου και μηχανοργάνωση δικαστηρίων. • Θέσπιση αυστηρότερων προϋποθέσεων χορήγησης αναβολών στις συζητήσεις των υποθέσεων. • Σχεδιασμός ενός «Καλλικράτη» για τη Δικαιοσύνη (διασπάσεις και συγχωνεύσεις δικαστικών υπηρεσιών- αναδιάρθρωση χωροταξίας). • Να μην διορίζονται οι ανώτατοι δικαστές απευθείας από την κυβέρνηση, αλλά με ενεργή συμμετοχή της Βουλής ή/και του Προέδρου της Δημοκρατίας.	Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος Μακροπρόθεσμος Απαιτείται Συνταγματική Αναθεώρηση

7. Αναβάθμιση οργάνωσης και λειτουργίας νοσοκομείων	• Επιλογή διοίκησης χωρίς κομματικές αναμείξεις με Διοικητή που επιλέγεται με αξιοκρατικά κριτήρια. • Αξιολόγηση νοσοκομείων και δημοσιοποίηση ετησίως κατάταξης βάσει μετρήσιμων δεικτών ποιότητας. • Ηλεκτρονική καταγραφή - barcode στα πάντα: παρακολούθηση του πάγιου εξοπλισμού και των αναλωσίμων, της εσωτερικής διακίνησης φαρμάκων. • Επανασχεδιασμός των δομών και του δικτύου της πρωτοβάθμιας φροντίδας με σκοπό την αποσυμφόρηση των νοσοκομείων. • Ενίσχυση αυτονομίας νοσοκομειακών μονάδων για μεγαλύτερη ευελιξία.	Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος Μακροπρόθεσμος Μακροπρόθεσμος
---	--	---

4. Σύγχρονη ανοικτή Παιδεία χωρίς τις ιδεοληψίες του παρελθόντος

Γενική πολιτική τοποθέτηση

Όταν μιλάμε για την παιδεία πρέπει να έχουμε στο μυαλό όχι μόνο το σήμερα αλλά κυρίως το αύριο.

Το εκπαιδευτικό σύστημα του 21^{ου} αιώνα οφείλει να εφοδιάζει τους μαθητές με δεξιότητες και ικανότητες τόσο κοινωνικές όσο και γνωστικές οι οποίες θα της βοηθούν να ανταποκρίνονται της προκλήσεις του μέλλοντος και όχι να διαχειρίζονται της βεβαιότητες του παρελθόντος.

Χρειαζόμαστε εκπαίδευση που θα στοχεύει στην ανάπτυξη της αναλυτικής, συνθετικής και κριτικής σκέψης, και όχι στην απομνημόνευση. Χρειαζόμαστε εκπαίδευση αποκομματικοποιημένη, ψηφιακή, συμπεριληπτική χωρίς αποκλεισμούς, που θα ενισχύει το πνεύμα συνεργασίας, την καινοτομία και τις ατομικές δεξιότητες των μαθητών και που θα τους προετοιμάζει στο τέλος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την μετάβαση στον κόσμο της εργασίας. Χρειαζόμαστε εκπαίδευση που θα δίνει βαρύτητα στην προσχολική αγωγή, όπου τίθενται οι βάσεις που ακολουθούν τον μαθητή σε όλη του την σχολική ζωή.

Στο ΠΟΤΑΜΙ πιστεύουμε στην ενίσχυση της αυτοτέλειας των σχολικών μονάδων, που δίνει την δυνατότητα εύρεσης πόρων πλέον αυτών που λαμβάνουν από την πολιτεία, που επιτρέπει σχεδιασμό επιπλέον εκπαιδευτικών δράσεων, που δίνει περιθώρια ευελιξίας στον τρόπο εφαρμογής του αναλυτικού προγράμματος.

Στο ΠΟΤΑΜΙ πιστεύουμε στη θεσμοθέτηση υποχρεωτικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας από γονείς, μαθητές και τοπική κοινωνία που συμβάλει στη βελτίωση του επιπέδου εκπαίδευσης και της συνολικής εκπαιδευτικής εμπειρίας του μαθητή.

Στο ΠΟΤΑΜΙ θεωρούμε ότι η απόκτηση δεξιοτήτων του εκπαιδευτικού προσωπικού μέσω διαρκούς επιμόρφωσης πρέπει να αποτελεί στρατηγικό στόχο της πολιτείας, ενώ αντίστοιχα θα πρέπει να ενισχύεται η ηγετική φυσιογνωμία και η απόκτηση διοικητικών δεξιοτήτων για όσες και όσους αναλαμβάνουν διευθυντικά καθήκοντα.

Στο ΠΟΤΑΜΙ θεωρούμε ότι το περιβάλλον μέσα στο οποίο κάποιος περνά την καθημερινότητά του, διαμορφώνει από μόνο του νοοτροπίες και συμπεριφορές, ειδικά όταν μιλάμε για νεαρές ηλικίες.

Θέλουμε λοιπόν σχολεία καθαρά, με σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό, ανοιχτά στην κοινωνία και προσβάσιμα για ποικίλες κοινωνικές δράσεις. Θέλουμε λογοδοσία για την άρτια κατασκευή, την καλή κατάσταση και την ορθή χρήση των σχολικών χώρων και αυτό αφορά όλους, από τον κατασκευαστή που το παραδίδει, μέχρι το μαθητή που το χρησιμοποιεί καθημερινά.

Όταν στα Πανεπιστήμια επικρατεί βία, ανομία και έλλειψη καθαριότητας, όταν καθηγητές απειλούνται και προπηλακίζονται, όταν γίνεται διακίνηση ναρκωτικών, όταν οι κομματικές φοιτητικές παρατάξεις καθορίζουν βαθμολογίες και αποτελούν προθάλαμο εισόδου στην κεντρική πολιτική σκηνή, τότε -όσο καλή και αν είναι η ακαδημαϊκή δουλειά που επιτελείται- οι φοιτητές εκπαιδεύονται να απαξιώνουν τα πάντα, οι δε ικανότεροι εξ' αυτών αναζητούν την επαγγελματική της πορεία στο εξωτερικό. Η κατάργηση των διατάξεων περί πρόσβασης στο Πανεπιστημιακό άσυλο, που ουσιαστικά έχει μετατραπεί σε άσυλο παράνομων δραστηριοτήτων και η αποσύνδεση της εκπροσώπησης των φοιτητών στα όργανα διοίκησης από τις κομματικές παρατάξεις, είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ομαλή λειτουργία και αναβάθμιση των δημόσιων Πανεπιστημίων που πρέπει να γίνουν ξανά δημόσιος χώρος της ελληνικής επικράτειας.

Η δημιουργία ξενόγλωσσων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών και η διασύνδεσή τους με τον κόσμο της εργασίας και της επιχειρηματικότητας αποτελούν μονόδρομο για την ενίσχυση της εξωστρέφειάς τους. Παράλληλα, πρέπει να αναπτύξουμε ανεξάρτητη έρευνα που θα συμβάλλει στην δημιουργία νέας γνώσης και στην αξιοποίηση της για καινοτομία και επιχειρηματικότητα. Να δημιουργήσουμε γόνιμες συνθήκες ώστε αυτά να γίνονται στη χώρα μας σε μια οικονομία έντασης γνώσης και όχι να φεύγουν διαρκώς οι Έλληνες επιστήμονες στο εξωτερικό.

Η αναχρονιστική απαγόρευση ίδρυσης μη κρατικών Πανεπιστημίων πρέπει να λάβει τέλος. Η Ελλάδα πρέπει να αποκτήσει μη κρατικά Πανεπιστήμια ώστε να γίνει ανταγωνιστική στην προσέλκυση ξένων φοιτητών, να αξιοποιηθεί το μεγάλο επιστημονικό δυναμικό της τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην έρευνα, αλλά και προκειμένου οι Έλληνες φοιτητές να παραμένουν στη Χώρα για της σπουδές της και οι Έλληνες καθηγητές και ερευνητές να μην μεταναστεύουν για να εργαστούν.

Αρχές σχεδιασμού πολιτικών

Παιδεία για το αύριο όχι μόνο για το σήμερα.

Το εκπαιδευτικό σύστημα του 21^{ου} αιώνα οφείλει να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις του μέλλοντος και όχι να διαχειρίζονται της βεβαιότητες του παρελθόντος.

Εκπαίδευση που στοχεύει στην ανάπτυξη της αναλυτικής, συνθετικής και κριτικής σκέψης, όχι στην απομνημόνευση.

Εκπαίδευση αποκομματικοποιημένη, ψηφιακή, συμπεριληπτική χωρίς αποκλεισμούς.

Εκπαίδευση που ενισχύει το πνεύμα συνεργασίας, την καινοτομία και τις ατομικές δεξιότητες των μαθητών.

Εκπαίδευση που δίνει βαρύτητα στην προσχολική αγωγή όπου τίθενται οι βάσεις που ακολουθούν τον μαθητή σε όλη του την σχολική ζωή.

Ενίσχυση της αυτοτέλειας των σχολικών μονάδων.

Θεσμοθέτηση υποχρεωτικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας από γονείς, μαθητές και τοπική κοινωνία.

Διαρκής επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Σχολεία καθαρά, με σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό, ανοιχτά στην κοινωνία και προσβάσιμα για ποικίλες κοινωνικές δράσεις.

Λογοδοσία για την άρτια κατασκευή, την καλή κατάσταση και την ορθή χρήση των σχολικών χώρων και αυτό αφορά όλους, από τον κατασκευαστή που το παραδίδει, μέχρι το μαθητή που το χρησιμοποιεί καθημερινά.

Κύριος στρατηγικός στόχος

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, στο ΠΟΤΑΜΙ θεωρούμε πως κάθε επί μέρους πολιτική που αφορά την Παιδεία θα πρέπει να υπηρετεί τον παρακάτω κύριο στρατηγικό στόχο:

«Παιδεία που θα εστιάζει στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και σύγχρονων κοινωνικών και γνωστικών δεξιοτήτων, συμπεριληπτική χωρίς αποκλεισμούς που θα ενισχύει το αίσθημα σεβασμού απέναντι στον συνάνθρωπο και στο περιβάλλον που ζούμε, και που θα παρέχει τα εφόδια για διασύνδεση με τον κόσμο της εργασίας».

Εφαρμόσιμες Πολιτικές

Παρακάτω παρατίθενται με εύληπτο τρόπο προτεινόμενες πολιτικές, που υπηρετούν τον κύριο αλλά και επιμέρους στρατηγικούς στόχους.

Επιμέρους στρατηγικοί στόχοι (τι)	Εφαρμόσιμες Πολιτικές (πώς)	Χρονικός ορίζοντας Υλοποίησης (πότε)
1. Ενίσχυση κριτικής σκέψης, σύγχρονων δεξιοτήτων, πνεύματος συνεργασίας	Εισαγωγή στο αναλυτικό πρόγραμμα τουλάχιστον της ώρας εβδομαδιαίως ειδικών θεματικών που θα εναλλάσσονται της: σεβασμός στην κάθε είδους διαφορετικότητα, αντιμετώπιση φαινομένων εκφοβισμού (bullying), σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, υγιεινή διατροφή, ενημέρωση για το κάπνισμα, οδική συμπεριφορά, αγωγή του πολίτη, επιχειρηματικότητα και καινοτομία, ρητορεία και επιχειρηματολογία, αναλόγως της εκπαιδευτικής βαθμίδας.	Άμεσος

	• Αρχική εκπαίδευση και συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων σε σύγχρονες παιδαγωγικές και διδακτικές μεθόδους που ενισχύουν τη συνεργασία και την κριτική σκέψη. • Ποσοστό βαθμολογίας (π.χ. 20%) στα γυμνάσια και τα λύκεια να εξαρτάται από ομαδικές εργασίες. • Σταδιακή αναμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων με επικέντρωση στις σύγχρονες γνωστικές και κοινωνικές δεξιότητες που θα υποστηρίζουν όλες τις κλίσεις (μαθηματικές/λογικές, λεκτικές/γλωσσικές, καλλιτεχνικές, συναισθηματικές). • Καλλιέργεια πνεύματος λογοδοσίας στη σχολική μονάδα.	Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Μακροπρόθεσμος Μακροπρόθεσμος
2. Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικού προσωπικού & αξιολόγηση	• Υποχρεωτική συμμετοχή εκπαιδευτικού προσωπικού σε προγράμματα σύγχρονων μεθόδων εκπαίδευσης και διαρκή επιμόρφωση ανά 5ετία. • Απόκτηση Παιδαγωγικής Επάρκειας μετά από εξάμηνης διάρκειας επιμόρφωση, σε συνεργασία με παιδαγωγικά τμήματα ΑΕΙ. • Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων	Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος
3. Ενίσχυση αυτονομίας σχολικών μονάδων	• Ενίσχυση αυτονομίας σχολικών μονάδων για προσέλκυση πόρων και για επιπλέον εκπαιδευτικές δράσεις με κεντρικό εποπτικό έλεγχο. Αυτόνομος οικονομικός προϋπολογισμός ανά σχολική μονάδα. • Ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της διεύθυνσης του σχολείου. • Δυνατότητα αξιοποίησης σχολείων όλο το 24ωρο και τα Σαββατοκύριακα για δράσεις ενισχυτικής διδασκαλίας, κοινωνικές και αθλητικές δράσεις με ευθύνη της διοίκησης της αυτόνομης σχολικής μονάδας.	Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος

4. Δημιουργία Πρότυπων- Πειραματικών σχολείων και αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης	Δημιουργία Πρότυπων Σχολείων σε κάθε περιφερειακή ενότητα στα οποία θα δοκιμάζονται νέοι τρόποι διδασκαλίας και θα σχεδιάζονται εκπαιδευτικά προγράμματα και διαδικασίες οι οποίες εν συνεχεία θα μπορούν να εφαρμοσθούν πιλοτικά. Εφαρμογή του θεσμού των Πρότυπων Σχολείων και στην τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση.	Μακροπρόθεσμος
	Δημιουργία Πιλοτικών-Πειραματικών Σχολείων σε οποιαδήποτε πόλη της χώρας. Τα Σχολεία αυτά θα συνδέονται με τα Πρότυπα Σχολεία προκειμένου να μεταφέρονται οι καλές πρακτικές και να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των πιλοτικών εφαρμογών.	Μακροπρόθεσμος
	- Δημιουργία πρότυπων παιδικών σταθμών για πρακτική όσων φοιτούν σε τμήματα προσχολικής αγωγής. - Ενίσχυση προγραμμάτων επαγγελματικού προσανατολισμού.	Μακροπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος
5. Αναβάθμιση Λυκείου και πρόσβαση στην τριτοβάθμια	Καθιέρωση εθνικού απολυτηρίου με ενδοσχολικές εξετάσεις από τράπεζα θεμάτων.	Μεσοπρόθεσμος
	- Ο βαθμός πρόσβασης στα ΑΕΙ διαμορφώνεται από το εθνικό απολυτήριο και τις πανελλαδικές εξετάσεις. Προϋπόθεση πρόσβασης στα ΑΕΙ το εθνικό απολυτήριο και ένα κατώτατο κατώφλι βαθμολογίας στις πανελλαδικές. - Οι εξετάσεις (ενδοσχολικές και πανελλαδικές) θα πρέπει να εξετάζουν την κριτική ικανότητα και όχι την απομνημόνευση (περισσότερα θέματα κρίσης, πολλαπλών επιλογών κλπ)	Μεσοπρόθεσμος Άμεσος

6. Ενίσχυση εξωστρέφειας Πανεπιστημίων, έρευνας, και σύνδεσης με την πραγματική οικονομία	• Δημιουργία ξενόγλωσσων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων στα δημόσια πανεπιστήμια. • Ίδρυση μη κρατικών Πανεπιστημίων. • Ενίσχυση προγραμμάτων διασύνδεσης με την αγορά εργασίας. • Ενίσχυση έρευνας, τεχνολογίας & καινοτομίας ως πυλώνα ποιότητας πανεπιστημιακών σπουδών και ενίσχυση συνεργασίας πανεπιστημίων και επιχειρήσεων. • Ενίσχυση της συνεργασίας με Πανεπιστήμια του εξωτερικού και πραγματοποίηση κοινών προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων. • Δυνατότητα αλλαγής τμήματος από τους φοιτητές έως το 2^ο έτος σπουδών. • Ενίσχυση προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών. • Παραχώρηση χώρων των Πανεπιστημίων για τη δωρεάν φιλοξενία νεοφυών επιχειρήσεων (για 2-4 έτη). • Δημιουργία επιχειρηματικών «εκκολαπτηρίων» (incubators) μέσα στις πανεπιστημιούπολεις. • Μετατροπή των ΕΛΚΕ σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου για τη διαχείριση της περιουσίας και των κονδυλίων έρευνας των ΑΕΙ.	Μεσοπρόθεσμος Απαιτείται Συνταγματική Αναθεώρηση Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος
7. Αναβάθμιση Πανεπιστημίων και ανάπτυξη αισθήματος ασφάλειας στους χώρους του	• Αναβάθμιση του ρόλου της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ). • Ενιαίο ψηφοδέλτιο στις φοιτητικές εκλογές ώστε να ψηφίζονται πρόσωπα και όχι κόμματα.	Άμεσος Άμεσος

	• Καθιέρωση ηλεκτρονικής ψηφοφορίας σε όλες τις ενδοπανεπιστημιακές εκλογές. • Άρση των διατάξεων για το Πανεπιστημιακό άσυλο. • Αποκατάσταση υλικών ζημιών με καταλογισμό δαπανών στον υπαίτιο ή την οικογένειά του. • Αισθητική αναβάθμιση των χώρων με συγκεκριμένους μόνο χώρους αφισκοκόλλησης.	Άμεσος Άμεσος Άμεσος Άμεσος
--	--	--

5. Σεβασμός όλων των ατομικών δικαιωμάτων χωρίς εκπτώσεις

Γενική πολιτική τοποθέτηση

Ο σεβασμός των ατομικών δικαιωμάτων δοκιμάζεται και παραβιάζεται καθημερινά, σε όλους τους τόπους, σε όλους τους χρόνους, από όλους, σε κάθε ευκαιρία. Σε συνδυασμό με κάθε μορφής κοινωνικό αποκλεισμό οδηγούν στην περιθωριοποίηση, στην απομόνωση, στη φτώχεια, στην αποκλίνουσα συμπεριφορά και τελικά στην κοινωνική αποβολή.

Για εμάς στο ΠΟΤΑΜΙ ο σεβασμός όλων των ατομικών δικαιωμάτων και η αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού, αποτελεί αδιαπραγμάτευτη θέση αρχής.

Εμείς στο ΠΟΤΑΜΙ δεν αρκούμαστε σε διακηρυγμένες προθέσεις, υποστηρίζουμε συγκεκριμένες θεσμικές παρεμβάσεις για την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων και την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και την εδραίωσή τους με πολύπλευρες επαναλαμβανόμενες καμπάνιες για άρση στερεοτύπων.

Αρχές σχεδιασμού πολιτικών

Σεβασμός των ατομικών δικαιωμάτων, ανεξαρτήτως φυλής και εθνικής καταγωγής,

ανεξαρτήτως πεποιθήσεων και θρησκείας,

ανεξαρτήτως αναπηρίας και χρόνιας πάθησης,

ανεξαρτήτως ηλικίας και οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης,

ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού και χαρακτηριστικών φύλου, ή λοιπών χαρακτηριστικών

Εξάλειψη του ιδιότυπου κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία.

Προστασία της παιδικής ηλικίας.

Θεσμική αντιμετώπιση φαινομένων εκφοβισμού.

Αναγνώριση νομικών δικαιωμάτων στα ομόφυλα ζευγάρια.

Αναγνώριση της νέας γενιάς ατομικών δικαιωμάτων που αφορούν την ισοτιμία των συμπολιτών μας που συγκροτούν τη ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα.

Διακριτοί ρόλοι κράτους-εκκλησίας.

Πρόληψη και καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας κατά των γυναικών.

Διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης και υγιεινής προσφύγων και μεταναστών που διαβιούν σε δομές φιλοξενίας.

Απόδοση ελληνικής ιθαγένειας στη δεύτερη γενιά μεταναστών που δεν έχουν γνωρίσει άλλη πατρίδα.

Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά.

Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Διασφάλιση των δικαιωμάτων των χρηστών όπως αυτά περιγράφονται και στην «Χάρτα δικαιωμάτων εξαρτημένων ατόμων».

Αποποινικοποίηση της κάνναβης.

Προστασία των δικαιωμάτων των κρατουμένων.

Κύριος Στρατηγικός Στόχος

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, στο ΠΟΤΑΜΙ θεωρούμε πως κάθε επιμέρους πολιτική που αφορά τα ατομικά δικαιώματα θα πρέπει να υπηρετεί τον παρακάτω κύριο στρατηγικό στόχο:

«Θεσμική κατοχύρωση και διασφάλιση τήρησης ατομικών δικαιωμάτων για μια σύγχρονη και ανοικτή κοινωνία χωρίς κοινωνικό αποκλεισμό και στερεοτυπικές προκαταλήψεις».

Παρακάτω παρατίθενται με εύληπτο τρόπο συγκεκριμένες πολιτικές προτάσεις θεσμικής κατοχύρωσης, η καθεμία εκ των οποίων υπηρετεί τον κύριο αλλά και επιμέρους στρατηγικούς στόχους.

Εφαρμόσιμες Πολιτικές

Επιμέρους στρατηγικοί στόχοι (τι)	Εφαρμόσιμες Πολιτικές (πώς)	Χρονικός ορίζοντας Υλοποίησης (πότε)
1. Πλήρης ενσωμάτωση ΑμΕΑ στην κοινωνική και οικονομική ζωή	Μεγάλη αυστηροποίηση διοικητικών ποινών και προστίμων για παρακώλυση κυκλοφορίας ΑμΕΑ (παρκάρισμα σε ράμπες, πεζοδρόμια, κ.α.), ώστε να επιτευχθεί το αυτονόητο: δυνατότητα μετακίνησης. Υποχρέωση Ο.Τ.Α. για θέσεις στάθμευσης ΑμΕΑ αναλογικά με τον πληθυσμό σε ποσοστό σύμφωνο με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.	Άμεσος

	- Υποχρέωση πρόβλεψης χώρου για μετακίνηση με αμαξίδιο σε χώρους θεαμάτων και μεγάλα καταστήματα. Προδιαγραφές για ανελκυστήρες. - Εξειδικευμένη εκπαίδευση με στόχευση την απασχόληση ΑμΕΑ σε ποιοτικές θέσεις εργασίας με βάση τις ειδικές τους δεξιότητες, όπως ενδεικτικά σε υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, σε προγράμματα αντιμετώπισης οικονομικής ένδειας, κ.α. - Διευκόλυνση στην επιχειρηματικότητα για ΑμΕΑ. Κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες τουριστικές μονάδες με ειδικές παροχές για ΑμΕΑ και σύνδεση εσόδων με προνοιακή πολιτική. - Δημιουργία προϋποθέσεων για αυτόνομη ή ημιαυτόνομη διαβίωση ΑμΕΑ μέσω δομών εκπαίδευσης σε τεχνικές αυτοεξυπηρέτησης και μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων ειδικής διαμόρφωσης χώρων σπιτιού. - Σχεδιασμός δικτύου δομών αποκατάστασης, απασχόλησης και κοινωνικής επανένταξης, με άξονα ένα Κέντρο Υγείας που θα λειτουργεί ως μονάδα πρωτοβάθμιας περίθαλψης και ως συντονιστής υπηρεσιών εξατομικευμένης μέριμνας για παροχή υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.	Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος Μακροπρόθεσμος
2. Προστασία παιδιού και αντιμετώπιση φαινομένων εκφοβισμού (bullying)	- Συστηματική, θεσμοθετημένη, υποχρεωτική ενημέρωση και επιμόρφωση σε γονείς και παιδιά σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης σχετικά με τα δικαιώματά τους, τις υπάρχουσες υπηρεσίες και τους τρόπους προστασίας από κάθε μορφής βίας, κακοποίησης ή εκμετάλλευσης. - Θέσπιση ενιαίων ειδικών πρωτοκόλλων που να λειτουργούν ως ένδειξη περιπτώσεων που ενδεχομένως είναι αποδέκτες βίας, με ειδική μέριμνα για απομακρυσμένες περιοχές.	Άμεσος Άμεσος

	• Θέσπιση και κωδικοποίηση σαφώς προσδιορισμένων κανόνων για θέματα που αφορούν εγκατάλειψη και απομάκρυνση παιδιού από την οικογένεια • Ενίσχυση κινήτρων και απλοποίηση διαδικασιών αναδοχής παιδιών με ειδική μέριμνα για παιδιά με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις ή ψυχικές διαταραχές. • Διασύνδεση όλων των υπηρεσιών και φορέων που ασχολούνται με το παιδί για συνεργασίας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. • Συνεχής βελτίωση και εκσυγχρονισμός δομών φιλοξενίας παιδιών. • Πολύπλευρες επαναλαμβανόμενες καμπάνιες ενημέρωσης για το bullying.	Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Διαρκής Άμεσος
3. Προάσπιση δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ	• Δικαίωμα στην τεκνοθεσία υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για όλους τους πολίτες. • Ίσα νομικά δικαιώματα ετερόφυλων και ομόφυλων ζευγαριών.	Άμεσος Άμεσος
4. Διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης προσφύγων και μεταναστών που διαβιούν σε hotspots	• Άμεσος διαχωρισμός ανδρών, γυναικών, οικογενειών με παιδιά, ώστε να μην βρίσκονται στον ίδιο χώρο ούτε για μια μέρα. Ειδικά για ασυνόδευτα παιδιά, ταχεία καταγραφή και παραπομπή για φιλοξενία σε δομή ειδικά για παιδιά με στόχο την συνένωση με την οικογένειά του. • Θέσπιση κανόνων λειτουργίας εντός των χώρων διαμονής (hotspots) με αρμοδιότητες που αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι διαμένοντες, με την επίβλεψη ενδεχομένως του στρατού (π.χ. καθαριότητα χώρου, ώρες ύπνου, κ.λ.π.). • Απλούστευση νομοθετικού πλαισίου για επιτάχυνση διαδικασίας για απόδοση ή μη προσφυγικού καθεστώτος.	Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος
5. Διασφάλιση δικαιωμάτων προσφύγων και μεταναστών που διαμένουν νόμιμα	• Καταγραφή των ανέργων μεταναστών κατά κατηγορία εκπαίδευσης και κατάρτισης και των αναγκών σε εργατικό δυναμικό ανά νομό και ειδικότητα και κατανομή τους σε περιοχές με ελλείψεις.	Μεσοπρόθεσμος

	• Ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στη δικαιοσύνη. • Αυστηροποίηση ποινών για κακοποίηση, οικονομική εκμετάλλευση εργαζόμενων μεταναστών. • Απόδοση ιθαγένειας σε μετανάστες δεύτερης γενιάς που δεν έχουν γνωρίσει άλλη πατρίδα.	Άμεσος Άμεσος Άμεσος
6. Αντιμετώπιση εμπορίας ανθρώπων και φαινομένων βίας κατά των γυναικών	• Δημιουργία και αναβάθμιση δομών φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και θυμάτων trafficking με δομές ψυχολογικής στήριξης, φροντίδας και υπηρεσιών υγείας. • Κατάργηση του νόμου της Σαρία. • Χαρτογράφηση οίκων ανοχής κάθε τύπου, υποχρεωτική διαρκής καταγραφή όλων των εργαζομένων γυναικών και συνέντευξη από κοινωνικές λειτουργούς για διαπίστωση ένδειξης trafficking. • Αυστηρές ποινές για το εμπόριο λευκής σαρκός. Συστράτευση όλων των ελεγκτικών μηχανισμών και οργανισμών (Ελληνικών και ξένων) για καταπολέμηση του trafficking γυναικών και της παιδικής πορνείας. • Πολύπλευρες επαναλαμβανόμενες καμπάνιες για το trafficking και τη βία κατά των γυναικών.	Μακροπρόθεσμος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος Άμεσος
7. Θέσπιση εναλλακτικών μορφών ποινής για μη σοβαρά αδικήματα και δικαιώματα κρατουμένων	• Αποποινικοποίηση ορισμένων αδικημάτων, επιστροφή σε αστικές/διοικητικές κυρώσεις που στοχεύουν στην δικαστική επιτήρηση και αποκατάσταση. Αποκαταστατική δικαιοσύνη με ικανοποίηση θύματος από θύτη και αποφυγή δίκης. • Διεύρυνση θεσμού κοινωνικής εργασίας αντί φυλάκισης.	Άμεσος Άμεσος

	- Χορήγηση άδειας κρατουμένων με απαραίτητη προϋπόθεση τη διαπίστωση ειλικρινούς μεταμέλειας και την εκτίμηση χαμηλής επικινδυνότητας επανάληψης εγκλήματος. Τροποποίηση νόμου περί αποσυμφόρησης φυλακών (νόμος Παρασκευόπουλου) προς την κατεύθυνση μη οριζόντιας εφαρμογής αλλά βάσει βαρύτητας εγκλήματος. - Ενίσχυση/επέκταση του θεσμού σχολείων δεύτερης ευκαιρίας στις φυλακές. - Ειδική μέριμνα για μητέρες ανηλίκων για κατ' οίκον περιορισμό αντί φυλάκισης.	Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος
8. Διασφάλιση δικαιωμάτων χρηστών ουσιών	- Λειτουργία χώρων εποπτευόμενης χρήσης και λειτουργία ξενώνων/υπνωτηρίων για άστεγους χρήστες. Θεσμοθέτηση υπηρεσιών «μείωσης βλάβης», προγραμμάτων δηλαδή που αποσκοπούν στη μείωση συνεπειών για χρήστες που δεν μπορούν να απεξαρτηθούν. - Αλλαγή στην ποινική αντιμετώπιση της χρήσης ουσιών. - Πλήρης αποποινικοποίηση ψυχαγωγικής χρήσης κάνναβης, ώστε να μην υπάρχει επαφή περιστασιακών χρηστών του «σαββατοκύριακου» με οργανωμένο έγκλημα.	Άμεσος Άμεσος Άμεσος
9. Διακριτοί ρόλοι εκκλησίας-κράτους	- Μη εμπλοκή εκκλησίας σε πολιτικά δικαιώματα (π.χ. πολιτικός γάμος ομόφυλων ζευγαριών). - Το περιεχόμενο σχολικών βιβλίων δεν είναι προϊόν απόφασης της Εκκλησίας. - Δημιουργία αποτεφρωτηρίων νεκρών. - Δικαίωμα στην ευθανασία υπό αυστηρά ιατρικά και νομικά κριτήρια.	Άμεσος Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος

6. Προστασία γης, θάλασσας, ζώων ως ιστορική μας υποχρέωση - Περιβάλλον, ενέργεια, κλιματική αλλαγή

Γενική πολιτική τοποθέτηση

Οι πολιτικές για την προστασία του οικοσυστήματος στο οποίο ζούμε πρέπει να είναι οριζόντιες και να εκτείνονται σε ένα πολύ ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που αφορούν το φυσικό, το αγροτικό αλλά και το αστικό περιβάλλον, από την προστασία και διαχείριση της παράκτιας ζώνης και των προστατευόμενων περιοχών, τη δασοπροστασία, την αναδάσωση, τη διαχείριση των υδατικών πόρων και την προστασία της βιοποικιλότητας μέχρι την διαχείριση των απορριμμάτων και των επικίνδυνων αποβλήτων, τις μεταφορές, τη γεωργική καλλιέργεια, τη ενεργειακή κατανάλωση και το ενεργειακό μίγμα.

Η γη, οι υδάτινοι πόροι, τα ζώα και ο ίδιος ο άνθρωπος, ειδικά όσοι διαμένουν σε ευάλωτες και αναπτυσσόμενες περιοχές, κινδυνεύουν από την κλιματική αλλαγή και την ανθρώπινη παρέμβαση. Απαιτούνται πολιτικές για την αντιμετώπιση της διαμορφούμενης κατάστασης.

Η χάραξη των αναγκαίων πολιτικών είναι ιδιαίτερα επίπονη και πολυπαραμετρική, οι αποφάσεις που λαμβάνονται σήμερα συνεπάγονται τεράστιες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις που μας δεσμεύουν έναντι των επόμενων γενεών. Τέτοιο παράδειγμα αποτελούν οι ενεργειακές πολιτικές. Οι ενεργειακές πηγές, που επιλέγουμε να προωθήσουμε, καθορίζουν τις υποδομές στις οποίες θα επενδύσουμε, το μεγάλο κόστος των οποίων δεν μπορεί να αποσβεστεί παρά με την εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης λειτουργίας τους. Αποφάσεις που βασίζονται σε ευκαιριακές επιδοτήσεις ή σε μικροπολιτικές βλέψεις, εδραιώνουν πολιτικές που δεν υπηρετούν ούτε το δημόσιο συμφέρον ούτε τις ανάγκες των επόμενων γενεών.

Η ολοκλήρωση του κτηματολογίου, των δασικών χαρτών και των χρήσεων γης, η σταδιακή απεξάρτηση από τον λιγνίτη και τα υπόλοιπα ορυκτά καύσιμα χωρίς να απειληθεί η ενεργειακή επάρκεια της Χώρας, και η μετάβαση προς ένα ενεργειακό μίγμα βασισμένο στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), αποτελούν μεσο-μακροπρόθεσμους στόχους.

Υπάρχουν όμως και πιο άμεσες πολιτικές τις οποίες μπορούμε να επισπεύσουμε, όπως για παράδειγμα η θέσπιση φορολογικών και άλλων κινήτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού δυναμικού της χώρας, η στροφή προς την ηλεκτροκίνηση και τις πράσινες μεταφορές, η ουσιαστική και ευρεία εφαρμογή της ανακύκλωσης, η κομποστοποίηση αλλά και η αυστηροποίηση του θεσμικού πλαισίου για τα αυθαίρετα.

Έχουμε όμως πάντα κατά νου πως το καθαρό περιβάλλον δεν επιβάλλεται αλλά κατακτιέται με κοινή προσπάθεια και δίκαιο επιμερισμό κόστους και οφέλους σε όρους όμως κοινωνικής συναίνεσης και πολιτικής ευθύνης.

Οι περιβαλλοντικές πολιτικές είναι οριζόντιες με την έννοια ότι όχι μόνο αποτελούν έναν διακριτό τομέα αλλά θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται ότι κάθε άλλη πολιτική είναι συμβατή με τους στόχους που ο τομέας αυτός θέτει για την προστασία του περιβάλλοντος. Και μόνο αυτό, δηλαδή να καταφέρουν η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία να ελέγχουν κάθε απόφαση που λαμβάνουν ως προς τον περιβαλλοντικό της αποτύπωμα, όπως ακριβώς κάνουν ελέγχοντας τον οικονομικό της αντίκτυπο, θα ήταν μια τεράστια μεταρρύθμιση για τη Χώρα.

Αρχές σχεδιασμού πολιτικών

Αρνούμαστε πολιτικές που βασίζονται σε ευκαιριακές επιδοτήσεις ή σε μικροπολιτικές βλέψεις, πολιτικές που δεν υπηρετούν ούτε το δημόσιο συμφέρον ούτε τις ανάγκες των επόμενων γενεών.

Στηρίζουμε πολιτικές για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού δυναμικού της Χώρας, για τη στροφή προς την ηλεκτροκίνηση και τις πράσινες μεταφορές, για την ουσιαστική και ευρεία εφαρμογή της ανακύκλωσης, την κομποστοποίηση.

Στηρίζουμε πολιτικές για την αυστηροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την αυθαίρετη δόμηση.

Χαράσσουμε τη συντεταγμένη και σταδιακή μετάβαση της Χώρας σε **ενεργειακό μίγμα** χαμηλού άνθρακα σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της προς διεθνείς συμφωνίες και την ευρωπαϊκή πολιτική, ώστε να μην απειληθεί η ενεργειακή αυτάρκειά της

Θωρακίζουμε την ενεργειακή αυτάρκεια της Χώρας, είτε χρησιμοποιώντας εγχώριες πηγές ενέργειας είτε και μετέχοντας σε διεθνείς συμμαχίες στο πλαίσιο της ΕΕ

Κατά την πορεία μετάβασης σε ένα **πιο καθαρό ενεργειακό μίγμα**, υποστηρίζουμε την παύση λειτουργίας κάθε ρυπογόνου μονάδας παραγωγής ενέργειας, με τρόπο που να εξασφαλίζεται η ενεργειακή επάρκεια της Χώρας.

Κατά την πορεία μετάβασης **σε μικρότερη εξάρτηση από τον άνθρακα** φροντίζουμε για επιλογές που δεν θα θέτουν σε διακινδύνευση την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Στηρίζουμε κάθε προσπάθεια ανάπτυξης τεχνολογίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, προκειμένου η Χώρα να καταστεί σε βάθος χρόνου, δημιουργός και παραγωγός τέτοιας τεχνολογίας και όχι μόνο χρήστης και καταναλωτής

Λέμε ναι στον υψηλό ρυθμό διεξόδου των **Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας** με όρους όμως κοινωνικής συναίνεσης και πολιτικής ευθύνης. Το καθαρό περιβάλλον δεν

επιβάλλεται αλλά κατακτιέται με κοινή προσπάθεια και δίκαιο επιμερισμό κόστους και οφέλους

Σε όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες, οι αποφάσεις της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας πρέπει να ελέγχονται για το ενεργειακό τους αποτύπωμα

Κύριος Στρατηγικός Στόχος

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, στο ΠΟΤΑΜΙ θεωρούμε πως κάθε επιμέρους πολιτική θα πρέπει να υπηρετεί τον παρακάτω κύριο στρατηγικό στόχο για το περιβάλλον:

«Δημιουργία προϋποθέσεων και σαφής προσανατολισμός προς τη διατήρηση και βελτίωση του φυσικού, ημιαστικού και αστικού περιβάλλοντος, του κλίματος και του μικροκλίματος».

Εφαρμόσιμες πολιτικές

Παρακάτω παρατίθενται με εύληπτο τρόπο συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής, η καθεμία εκ των οποίων υπηρετεί τον κύριο αλλά και επιμέρους στρατηγικούς στόχους.

Επιμέρους στρατηγικοί στόχοι (τι)	Εφαρμόσιμες Πολιτικές (πώς)	Χρονικός ορίζοντας Υλοποίησης (πότε)
1. Επιτάχυνση της διεύθυνσης των ΑΠΕ	• Εκπόνηση και δημοσίευση ενός σύγχρονου Μακροχρονίου ενεργειακού σχεδιασμού με ορίζοντα την απεξάρτηση της οικονομίας από τον άνθρακα έως το 2050.	Άμεσος
	• Σταδιακή απόσυρση λιγνιτικών μονάδων σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ημερομηνίες και μη εγκατάσταση νέων.	Μακροπρόθεσμος
	• Εκσυγχρονισμός του χωροταξικού πλαισίου με σαφή ορισμό των χώρων εγκατάστασης ενεργειακών πάρκων ΑΠΕ ανά περιφερειακή ενότητα με ταυτόχρονη τήρηση των περιβαλλοντικών & αρχαιολογικών όρων.	Άμεσος
	• Ειδικοί χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές για επενδύσεις σε ΑΠΕ και θεσμοθετημένη διασφάλιση σταθερότητας φορολογικού συστήματος που τις διέπει.	Άμεσος
	• Συγκεκριμένο, σταθερό και απλοποιημένο θεσμικό πλαίσιο αδειοδότησης.	Άμεσος

2. Βελτίωση μικροκλίματος και αναβάθμιση ζωής στις πόλεις	• Οικονομικά/φορολογικά κίνητρα για ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού, ανεξαρτήτως εισοδήματος ή αντικειμενικής αξίας (εξοικονομώ κατ' οίκον, νομοθέτηση υποχρεωτικής εγκατάστασης ηλιακών θερμοσιφώνων για οικίες με εμβαδό πάνω από 100 m²) και για την κατασκευή βιοκλιματικών κτιρίων. • Προώθηση συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού σε μεγάλα κτίρια του δημοσίου και στις βιομηχανίες. • Συνέχιση του προγράμματος φωτοβολταϊκών σε οικιακές και επαγγελματικές στέγες. • Νομοθετική ρύθμιση για εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρικών σταθμών φόρτισης, φορολογικά κίνητρα για ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα, διάθεση θέσεων νέων πάρκινγκ (δημόσιων και ιδιωτικών) σε ποσοστό της τάξης 5% εντός διετίας για ηλεκτρονικά αυτοκίνητα με σταθμούς γρήγορης φόρτισης.	Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος
3. Βελτίωση διαχείρισης απορριμμάτων και επικίνδυνων αποβλήτων	• Ανασχεδιασμός μπλε κάδων ανακύκλωσης και διαδικασίας συλλογής τους, ώστε να μην γεμίζουν με κάθε είδους μη ανακυκλώσιμα σκουπίδια που τελικά καταλήγουν σε χωματερές και όχι σε ανακύκλωση. • Η εισαγωγή του «καφέ κάδου» για την ξεχωριστή συλλογή των οργανικών αποβλήτων. • Διαχείριση απορριμμάτων με συλλογή στην πηγή, ανακύκλωση και κομποστοποίηση. Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης. • Εφαρμογή της αρχής «πληρώνω όσο πετάω».	Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Μακροπρόθεσμος Μακροπρόθεσμος

	• Παροχή επιδοτήσεων και κινήτρων στις υπάρχουσες βιομηχανίες και νοσοκομειακές μονάδες για ανάπτυξη εγκαταστάσεων διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων στην πηγή ή/και ενίσχυση συνεργασιών με ιδιωτικές επιχειρήσεις διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων ακολουθώντας την αρχή της εγγύτητας.	Μακροπρόθεσμος
4. Βελτίωση διαχείρισης υδατικών πόρων	• Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Υδάτων. • Διοικητική αναδιάρθρωση των φορέων διαχείρισης αρδευτικού και υδρευτικού νερού και λυμάτων (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ, ΔΕΥΑ) με συγχωνεύσεις των πλέον των χιλίων φορέων με γεωγραφικά και υδρολογικά κριτήρια. • Εφαρμογή δυνατοτήτων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για υποστήριξη αρδευτικών σχεδίων, αρδευτικών υποδομών, κινήτρων εξοικονόμησης νερού. • Κατά προτεραιότητα μέριμνα στα διαχειριστικά σχέδια ανά υδατικό διαμέρισμα για τη μείωση διαρροών στα υδρευτικά δίκτυα των ΔΕΥΑ με δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα.	Άμεσος Μακροπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος Άμεσος
5. Προστασία φυσικού περιβάλλον	• Ολοκλήρωση οριοθέτησης και χάραξης του αιγιαλού. • Διασφάλιση όρων και προϋποθέσεων παραχώρησης χρήσης μέρους αιγιαλού χωρίς να εμποδίζεται η ελεύθερη πρόσβαση όλων των πολιτών στην ακτή. • Εφαρμογή συνολικού πλαισίου που δεσμεύει την ελληνική πολιτεία για τις προστατευόμενες περιοχές και τη βιοποικιλότητα και επανεξέταση και σαφής προσδιορισμός αρμοδιοτήτων Φορέων Διαχείρισης. • Σύνταξη δασικών χαρτών και ολοκλήρωση Εθνικού Κτηματολογίου.	Μακροπρόθεσμος Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος

	• Αυστηροποίηση πλαισίου της εκτός σχεδίου δόμησης. • Επιτάχυνση διαδικασίας θεσμικής κατοχύρωσης Δικτύου Natura 2000 και Τοπίων Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλους, καθώς και της διαδικασίας χαρακτηρισμού προστατευόμενων περιοχών, ιδιαίτερα στον θαλάσσιο χώρο.	Άμεσος Μεσοπρόθεσμος
6. Σχεδιασμός ολοκληρωμένης πολιτικής για τα ζώα συντροφιάς	• Καμπάνια ενημέρωσης περί υπεύθυνης ιδιοκτησίας με συμμετοχή και των σχολείων. • Εκσυγχρονισμός του νομικού πλαισίου προστασίας των ζώων συντροφιάς. • Εφαρμογή της υποχρεωτικής τοποθέτησης μικροτσίπ. • Αξιολόγηση του έργου της τοπικής αυτοδιοίκησης για τα αδέσποτα και ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών. • Αυστηροί έλεγχοι στην εκτροφή και πώληση ζώων.	Άμεσος Άμεσος Μεσοπρόθεσμος Μεσοπρόθεσμος

7. Αταλάντευτη Ευρωπαϊκή πορεία με τελικό στόχο την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία

Το ΠΟΤΑΜΙ είναι ευθυγραμμισμένο με την ευρωπαϊκή ιδέα και τις αξίες της. Υποστηρίζει την προοπτική της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης προς μία λειτουργική Ομοσπονδιακή Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η γεωπολιτική θέση της Χώρας που αποτελεί το νοτιοανατολικό σύνορο της Ευρώπης, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε από την γενική και διαχρονική αστάθεια της ευρύτερης περιοχής, αλλά και οι προκλήσεις οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής που έχει επιφέρει η παγκοσμιοποίηση, είναι τέτοιες, που τα συμφέροντά μας εξυπηρετούνται καλύτερα όταν συμμετέχουμε σε διεθνείς οργανισμούς και ευρύτερα σχήματα που διέπονται από τους κανόνες του διεθνούς δικαίου, του χάρτη και των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών.

Η Ελλάδα οφείλει, από κοινού με τους εταίρους της, να συμβάλλει στη διατήρηση της ειρήνης και στην ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας.

Απέναντι στον λαϊκισμό και εθνικισμό που έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, λύση δεν είναι η περιχαράκωση στα εθνικά σύνορα αλλά η δημοκρατική και ουσιαστικότερη Ευρώπη, όπου η οικονομική πολιτική & δίκαιη ανάπτυξη σε όλη την Ευρώπη, η κοινωνική συνοχή και ο σεβασμός στο περιβάλλον θα είναι οι βασικοί πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ενιαίος ευρωπαϊκός προϋπολογισμός που να ευνοεί την ανάπτυξη, κοινές κοινωνικές πολιτικές για την ανεργία και την καταπολέμηση της φτώχειας, κοινές μεταρρυθμίσεις σε ενέργεια και περιβάλλον, κοινή εξωτερική και αμυντική πολιτική είναι οι κύριοι στόχοι της νέας αυτής Ευρωπαϊκής συμμαχίας.

Η οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας και οι δυνατότητες για ένα ισχυρό κοινωνικό κράτος, εξυπηρετούνται καλύτερα όταν υιοθετούνται κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές και όταν ενσωματώνονται στο Ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο οι Ευρωπαϊκές οδηγίες.

Η Ευρώπη εξακολουθεί να είναι το πιο ασφαλές και δημοκρατικό μέρος του πλανήτη που δίνει έμφαση στο σχεδιασμό πολιτικών κοινωνικής συνοχής, καταπολέμησης της ανεργίας, διασφάλισης ενός ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, καταπολέμησης της φτώχειας.

Οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο σε μια Ομόσπονδη Ευρώπη. Για να γίνει αυτό επιβάλλεται να έχουν και την αντίστοιχη εκπροσώπηση στα διοικητικά κέντρα λήψης αποφάσεων, τον αντίστοιχο σχεδιασμό, τον απαραίτητο εξοπλισμό, την επιχειρησιακή επάρκεια και ετοιμότητα για την αποτελεσματική προστασία των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων στο έδαφος, την θάλασσα και τον αέρα και για την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού δόγματος της

ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση κάθε μορφής απειλών (παραδοσιακών και νέων) κατά της ΕΕ. Να έχουν ισχυρή αποτρεπτική ικανότητα για κάθε απειλή στηριζόμενοι όσο γίνεται στην εγχώρια αμυντική βιομηχανία, συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκές συνεργασίες και προγράμματα αμυντικών συστημάτων. Να μπορούν να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις της χώρας μας που απορρέουν από την συμμετοχή μας στους διεθνείς οργανισμούς, στην ΕΕ και στο ΝΑΤΟ και παράλληλα να ανταποκρίνονται με επιτυχία με τα μέσα και το προσωπικό που διαθέτουν όταν απαιτείται σε κοινωφελείς σκοπούς.

Επιθυμούμε τη συνέχιση και διεύρυνση της στρατηγικής συνεργασίας με τις ΗΠΑ και θεωρούμε επιβεβλημένη την ουσιαστική συνεργασία με τα κράτη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων.

Θεωρούμε, επίσης, απαραίτητη την σύσταση Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας που θα μετέχουν ο Πρωθυπουργός, πρώην Πρωθυπουργοί, Πολιτικοί Αρχηγοί, Υπουργοί Οικονομικών, Εξωτερικών, Άμυνας, ο Α/ΓΕΕΘΑ, ο Διοικητής της Ε.Υ.Π. και ανώτατα στελέχη του ΥΠΕΞ, των Ενόπλων Δυνάμεων και της ΕΥΠ, καθώς βρισκόμαστε σε μια περίοδο αυξημένων απειλών και κλιμακούμενης έντασης.

Το μεταναστευτικό έχει προκαλέσει διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των χωρών της ΕΕ ως προς την πολιτική αντιμετώπισής του, που δημιουργούν ρήγματα στις αξίες ίδρυσής της ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το ΠΟΤΑΜΙ είναι φτιαγμένο από ίδρυσή του στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ως εκ τούτου είναι κατά των τειχών που έχουν επιβάλλει κάποιες χώρες της ΕΕ. Επιδίωξή του είναι ο ισότιμος διαμοιρασμός προσφύγων και μεταναστών σε όλες της χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με παράλληλα προγράμματα υποστήριξης για την ένταξή τους στην κοινωνία των χωρών της ΕΕ.

Στη βάση των ανωτέρω στο ΠΟΤΑΜΙ πιστεύουμε ότι η Ομοσπονδοποίηση της Ευρώπης είναι προς όφελος της Ελλάδας καθώς λειτουργεί προς την κατεύθυνση:

- Δημιουργίας ευνοϊκών εξωτερικών συνθηκών για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, της καινοτομίας, του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, της εξωστρέφειας, για μετάβαση στον ενάρετο κύκλο της οικονομίας και για βελτίωση της ποιότητας ζωής του Ελληνικού λαού.
- Δημιουργίας συνθηκών ενίσχυσης του κοινωνικού κράτους και καταπολέμησης της φτώχειας.
- Διασφάλισης της εθνικής ασφάλειας και προστασίας των κυριαρχικών δικαιωμάτων έναντι τρίτων.
- Διασφάλισης της ισχυρής θέσης της χώρας στην παγκόσμια κοινότητα ως ιδιαίτερα σημαντικού γεωπολιτικού χώρου.
- Σημαντικής βελτίωσης της δυνατότητας για επίλυση των διεθνών και περιφερειακών προβλημάτων στη βάση του Διεθνούς Δικαίου και των προβλέψεων του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

- Προώθησης της ειρήνης, της ασφάλειας και της σταθερότητας στην περιοχή των Βαλκανίων και της Νοτιοανατολικής θαλάσσιας περιοχής της Μεσογείου.
- Ανάπτυξης και διατήρησης σχέσεων καλής γειτονίας με όλες τις χώρες της ευρύτερης γειτονικής περιοχής.
- Ενίσχυσης των εμπορικών και οικονομικών συμφερόντων της Ελλάδας.

Αρχές σχεδιασμού πολιτικών

Εμείς στο ΠΟΤΑΜΙ είμαστε ευθυγραμμισμένοι με την ευρωπαϊκή ιδέα και τις αξίες της. **Υποστηρίζουμε** την προοπτική της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης προς μία λειτουργική Ομοσπονδιακή Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα συμφέροντα της Χώρας εξυπηρετούνται καλύτερα όταν συμμετέχουμε σε διεθνείς οργανισμούς και ευρύτερα σχήματα που διέπονται από τους κανόνες του διεθνούς δικαίου, του χάρτη και των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών.

Η Ελλάδα οφείλει, από κοινού με τους εταίρους της, να συμβάλλει στη διατήρηση της ειρήνης και στην ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας.

Απέναντι στον λαϊκισμό και εθνικισμό που έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, λύση δεν είναι η περιχαράκωση στα εθνικά σύνορα αλλά η δημοκρατική και ουσιαστικότερη Ευρώπη.

Η οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας και οι δυνατότητες για ένα ισχυρό κοινωνικό κράτος, εξυπηρετούνται καλύτερα όταν υιοθετούνται κοινές Ευρωπαϊκές πρακτικές και όταν ενσωματώνονται στο Ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο οι Ευρωπαϊκές οδηγίες.

Η Ευρώπη εξακολουθεί να είναι το πιο ασφαλές και δημοκρατικό μέρος του πλανήτη που δίνει έμφαση στο σχεδιασμό πολιτικών κοινωνικής συνοχής.

Οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο σε μια Ομόσπονδη Ευρώπη

Επιθυμούμε τη συνέχιση και διεύρυνση της στρατηγικής συνεργασίας με τις ΗΠΑ.

Θεωρούμε απαραίτητη την σύσταση Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας. **Θεωρούμε** επιβεβλημένη την ουσιαστική συνεργασία με τα κράτη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων.

Το ΠΟΤΑΜΙ είναι κατά των τειχών που έχουν επιβάλλει κάποιες χώρες της ΕΕ στο μεταναστευτικό.

Η επόμενη μέρα για την Ελλάδα

Η επόμενη μέρα πρέπει να βρει το πολιτικό σύστημα της Ελλάδας συνειδητοποιημένο ότι η διαρκής αβεβαιότητα, η διχαστική ρητορεία, η έλλειψη συνεννόησης, η παραπολιτική και οι κατευθυνόμενες ψευδείς ειδήσεις μόνο κακό κάνουν στην Χώρα, στην οικονομία, στην δημοκρατία.

Το ΠΟΤΑΜΙ είναι το μόνο κόμμα που μπορεί να βοηθήσει προς την ανωτέρω κατεύθυνση, καθώς δεν φοβάται το πολιτικό κόστος, δεν πολιτεύεται με στόχο το κομματικό του συμφέρον αλλά για το συμφέρον της Χώρας, δεν κάνει αντιπολίτευση μόνο για την “χαρά του όχι”, αλλά ψηφίζει αυτά που κρίνει σωστά και καταψηφίζει αυτά που κρίνει λάθος.

Το ΠΟΤΑΜΙ στηρίζεται σε ανθρώπους με τεχνογνωσία, μελετά και προτείνει συγκεκριμένες λύσεις χωρίς ιδεοληψίες.

Το ΠΟΤΑΜΙ θα συνεχίσει να μην αναπαράγει τα στρεβλά του κομματικού μας συστήματος, θα συνεχίσει να είναι ένα κίνημα που δεν έχει ως στόχο την αυτοσυντήρησή του.

Το ΠΟΤΑΜΙ είναι ένα κόμμα καθαρότητας σκέψης που βλέπει τα πραγματικά προβλήματα και προτείνει πραγματικές λύσεις.

Στο ΠΟΤΑΜΙ πιστεύουμε ότι το πρόβλημα της Ελλάδας είναι πρωτίστως πολιτικό. Η οικονομική κρίση ήταν και είναι μείζον πρόβλημα για τη Χώρα, μείζον πρόβλημα όμως και ο τρόπος που την διαχειρίστηκε το πολιτικό μας σύστημα. Με άρνηση, λαϊκισμό, ψέματα και αυταπάτες.

Η οικονομική κρίση κτύπησε και εξακολουθεί να κτυπάει πολλές χώρες της Ευρώπης, η δική μας χώρα όμως είναι αυτή που την διαχειρίστηκε κατά τεκμήριο με τον χειρότερο τρόπο απ’ ότι όλες οι υπόλοιπες.

Ένα μικρό βήμα για την αλλαγή του πολιτικού συστήματος της χώρας είναι και ο εκλογικός νόμος, γι’ αυτό επιμένουμε ότι πρέπει να αλλάξει. Στις ερχόμενες εκλογές θα χαριστούν ξανά 50 έδρες στο πρώτο κόμμα και στις μεθεπόμενες θα έρθει η ισοπεδωτική απλή αναλογική, που θα δημιουργήσει άλυτα προβλήματα για τον σχηματισμό κυβέρνησης.

Εμείς επιμένουμε στην πρότασή μας για ένα σύστημα με αναλογικό μπόνους εδρών που δεν θα είναι σταθερό, αλλά θα προκύπτει με βάση τη δύναμη του πρώτου κόμματος, π.χ. αν το πρώτο κόμμα πάρει 35% θα πάρει bonus 35 εδρών. Επιμένουμε στην πρότασή μας για διπλή κάλπη όπου οι πολίτες θα μπορούν να ψηφίζουν τοπικό βουλευτή ανεξαρτήτως κόμματος και ταυτόχρονα το κόμμα που επιθυμεί ο καθένας.

Και φυσικά επιμένουμε στην άμεση χορήγηση δυνατότητας ψήφου από μακριά των Ελλήνων που ζουν στο εξωτερικό και που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους.

Το ΠΟΤΑΜΙ είναι το κόμμα της κοινής λογικής και πιστεύει ότι η επόμενη ημέρα για την Ελλάδα οφείλει να είναι η ημέρα των λύσεων και όχι η ημέρα των συνθημάτων κενών περιεχομένου.

Οι 7 πολιτικές προτεραιότητες που θέσαμε και οι εφαρμόσιμες πολιτικές που τις συνοδεύουν και που παρουσιάστηκαν στο παρόν κείμενο αποτελούν τις λύσεις που έχει ανάγκη η Χώρα για την επόμενη ημέρα.

Βάσει αυτών θα πορευτούμε και βάσει αυτών θα διαμορφώσουμε τυχόν μετεκλογική συνεργασία.